

MEMÒRIA DE
L'INSTITUT BALEAR
DE LA DONA DE
L'ANY 2015

Rosa Cursach Salas
Directora de l'Institut Balear de la Dona

Per primera vegada des del meu nomenament com a directora de l'Institut Balear de la Dona, tenc el plaer de presentar la memòria anual d'aquest organisme, document que ara teniu a les mans i que reflecteix la tasca que l'IBDona ha acomplert al llarg de l'any 2015.

Totes les polítiques i accions que es duen a terme des de l'Institut s'emmarquen en l'objectiu d'aconseguir una igualtat efectiva entre homes i dones dins la nostra societat.

Les dades parlen per si mateixes: discriminació salarial, violència de gènere, explotació sexual, assetjament per raó de sexe i un nivell d'androcentrisme patent en molts d'àmbits de la vida social i política. Tots aquests aspectes ens demostren que la igualtat no és efectiva i ens fan veure que assolir-la és, sense cap dubte, un dels nostres grans reptes.

Una societat justa, responsable i respectuosa no pot inhibir-se davant la discriminació per raó de sexe. El Govern de les Illes Balears ho té ben present i així ho va recollir en els acords de governabilitat. L'any vinent impulsarem una nova llei d'igualtat entre homes i dones que garantirà la igualtat d'oportunitats en qualsevol dels àmbits, etapes i circumstàncies de la vida; articularem un pla integral contra la violència de gènere a les Illes Balears, i aconseguirem que les polítiques per a la igualtat de gènere siguin transversals i afectin qualsevol activitat de l'Administració.

Aquesta gran passa a favor de la igualtat és possible amb l'esforç diari del personal de l'Institut Balear de la Dona, un equip il·lusionat i convençut que la igualtat és el camí per avançar cap a una societat més democràtica. A totes les persones que formen part d'aquest organisme, a totes les institucions i organitzacions que comparteixen l'objectiu de lluitar contra la desigualtat, gràcies!

Índex

1. L'Institut Balear de la Dona com a institució	5
1.1. Òrgans de govern	5
1.2. Estructura funcional i pressupost	8
1.3. Personacions	9
2. Cooperació, participació i relacions institucionals	10
2.1. L'Institut Balear de la Dona i altres institucions. Presència de l'IBDona als mitjans de comunicació	10
2.2. L'Institut Balear de la Dona i Europa	15
2.2.1. EEA Grants. Projecte Ariadna	15
2.2.1.1. Implementació i avaluació del model de la figura de persona de referència	17
2.2.2. Xarxa de polítiques d'igualtat entre dones i homes en els fons estructurals.....	19
2.2.3. Participació en el Seminari Internacional de Bones Pràctiques ATCVIOGEN	20
2.3. Informes d'impacte de gènere	21
2.4. Acords i convenis de col·laboració.....	28
3. Informació i sensibilització.....	30
3.1. Informació, orientació i assessorament dels centres d'informació a la dona.....	30
3.1.1. Centre d'Informació de la Dona de Mallorca	30
3.1.2. Centre d'Informació de la Dona de Menorca	31
3.1.3. Centre d'Informació de la Dona d'Eivissa	32
3.1.4. Centre d'Informació de la Dona de Formentera	32
3.2. Punts d'informació jurídica a Mallorca	33
3.3. Canalització de denúncies en relació amb la imatge de les dones..	35
3.4. Dia 8 de març: Dia Internacional de la Dona	36
3.4.1. Converses sota el títol «L'estela de Beijing»	37
3.4.2. Col·laboracions de l'IBDona.....	38
3.5. Dia 25 de novembre: Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència cap a les Dones.....	39
3.5.1 Col·laboracions.....	42
Jornades sobre la Situació de la Violència Masclista	42
Propostes dels grups de treball i conclusions de les Jornades.....	42
Xerrada «Educar en igualtat per eradicar la violència de gènere»	43
Activitats a Santa Margalida	¡ERROR! MARCADOR NO DEFINIDO.
4. Difusió i reforçament.....	44
4.1. Casal de les Dones	44
4.2. Exposició itinerant «Dones i reines de Mallorca. L'espai femení a l'edat mitjana».....	46
4.3. Campanya «Aturem les violències masclistes»	48
4.4. Dia 7 de novembre: Marxa contra les violències masclistes.....	50
4.5. Difusió i reforçament de la web de l'IBDona	51
4.6. Col·laboracions	52
4.7. Facebook de l'IBDona	54
5. Formació i cultura	55
5.1. Universitat de les Illes Balears	55
5.1.1. Màster Oficial en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere de la UIB.....	55
5.1.2. Alumnes en pràctiques.....	55

5.2. Accions formatives rebudes (formació interna del personal dels serveis de l'IBDona).....	56	7.10. Habitatges per a la recuperació social de dones víctimes de violència de gènere	92
5.3. Accions formatives impartides (formació externa).....	59	7.11. Ajuts econòmics d'acord amb l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere	94
5.4. Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere	62	7.12. Anàlisi del tractament informatiu de la violència contra les dones als mitjans escrits de les Illes Balears	95
5.5. IV Jornades de Salut Mental i Dona	63	7.13. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució	96
5.6. Emprenedoria i lideratge de la dona a les cooperatives	64	7.14. Xarxa d'atenció directa a persones que exerceixen la prostitució a Palma	97
6. Igualtat	65	7.15. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere	98
6.1. Avantprojecte de Llei d'igualtat de dones i homes a les Illes Balears	65	7.16. Congrés virtual «La prostitució des d'una perspectiva dels drets humans: nous desafiaments del segle XXI»	99
6.2. Modificació de la Llei 5/2000, de creació de l'IBDona.....	65	7.17. Jornada sobre Mutilació Genital Femenina	100
6.3. IV Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes	66		
6.4. Participació de l'IBDona en el Pla d'Igualtat del Personal al Servei de l'Administració de la CAIB.....	66		
7. Violència cap a les dones.....	67		
7.1. Centre Coordinador de les Ordres de Protecció	67		
7.2. Servei d'atenció social i d'acompanyament 24 hores	69		
7.3. Servei de teletraducció.....	73		
7.4. Programa d'assistència psicològica.....	75		
7.5. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Violència de Gènere.....	81		
7.6. Inserció sociolaboral	82		
7.7. Projecte Iris.....	82		
7.8. Xarxa de centres d'acollida.....	83		
7.8.1. Centre de recuperació integral Ariadna.....	87		
7.9. Pis tutelat Lausana.....	91		

1. L'Institut Balear de la Dona com a institució

1.1. Òrgans de govern

El **Consell Rector** i la **Direcció** són els òrgans de direcció de l'Institut, segons la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona, i el Decret 109/2001, de 3 d'agost que regula l'organització i el funcionament del Institut Balear de la Dona, modificat pel Decret 21/2012.

Les persones membres del **Consell Rector** de l'Institut Balear de la Dona de l'any 2015 (a partir de l'actual legislatura) varen ser les següents:

PRESIDENTA:

Fina Santiago Rodríguez, consellera de Serveis Socials i Cooperació

VICEPRESIDENTA:

Rosa Cursach Salas, directora de l'Institut Balear de la Dona

SECRETÀRIA:

Titular: María José Jiménez Armijo, funcionària tècnica de l'Institut Balear de la Dona

Suplent: Lluïcia Vaquer Sureda, funcionària de l'Institut Balear de la Dona

VOCALIES:

Conselleria d'Educació i Universitat

Titular: Maria Francisca Alorda Vilarrubias, directora general de Formació Professional i Formació del Professorat

Suplent: Jaume Ribas Seguí, director general d'Innovació i Comunitat Educativa

Conselleria de Treball, Comerç i Indústria

Titular: Isabel Castro Fernández, directora general de Treball, Economia Social i Salut Laboral

Suplent: Montserrat Berini Pérez, secretària general

Conselleria de Salut

Titular: María José Ramos Monserrat, director general de Salut Pública i Participació

Suplent: Joan Pou Bordoy, director general de Planificació, Avaluació i Farmàcia

Conselleria de Participació, Transparència i Cultura

Titular: Marta Fuxà Vidal, directora general de Política Lingüística

Suplent: Miquel Gallardo Esgleas, director general de Participació i Transparència

Consell Insular de Mallorca

Titular: Nina Parrón Mate, Departament d'Igualtat del Consell Insular de Mallorca

Suplent: Aurora Ribot Lacosta, Consell Insular de Mallorca

Consell Insular de Menorca

Titular: Maria Cabrisas Pons, consellera executiva del Departament de Benestar Social i Família

Suplent: Bàrbara Torrent Bagur, directora insular de Benestar Social i Família

Consell Insular d'Eivissa

Titular: María Dolores Guirao Clavijo, directora insular d'Igualtat i Relacions amb les Entitats Socials

Suplent: Olga Guerra Vázquez, coordinadora de l'Oficina d'Informació de la Dona d'Eivissa

Consell Insular de Formentera

Titular: Vanessa Parellada Torres, consellera de Benestar Social i Recursos Humans

Suplent: Susana Labrador Manchado, consellera de Cultura, Educació i Patrimoni

Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)

1) *Titular:* Maria Antònia Mulet Vich, batlessa de l'Ajuntament d'Algaida

Suplent: Guillem Villalonga Ramonell, batle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall

2) *Titular:* Llorenç Carretero Tudurí, regidor de l'Ajuntament de Sant Lluís

Suplent: Neus Serra Cañellas, secretària general de la FELIB

3) *Titular:* Liniu Siquier Capó, batlessa de l'Ajuntament de Búger

Suplent: Pedro Bofill Contreras, assessor jurídic de la FELIB

Grup Parlamentari Popular

Titular: Sandra Fernández Herranz

Suplent: Margarita Prohens Rigo

Grup Parlamentari Socialista

Titular: Silvia Cano Juan

Suplent: Conxa Obrador i Guzmán

Grup Parlamentari MÉS per Mallorca

Titular: Lourdes Martín Clemente

Suplent: Aina Cànaves Bauçà

Grup Parlamentari Podem

Titular: Laura Camargo Fernández

Suplent: Marta Maicas Ortiz

Grup Parlamentari MÉS per Menorca

Titular: Carme Rocamora i Seguí

Suplent: Mariona Riera Pallàs

Grup Parlamentari El Pi

Titular: Lucía Driessen Lladó

Suplent: M. Antònia Sureda i Martí

Grup Parlamentari Mixt

Juliol	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Agost	Sílvia Tur i Ribas (<i>titular</i>) i Olga Ballester i Nebot (<i>suplent</i>)
Setembre	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Octubre	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Novembre	Sílvia Tur i Ribas (<i>titular</i>) i Olga Ballester i Nebot (<i>suplent</i>)
Desembre	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Gener	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Febrer	Sílvia Tur i Ribas (<i>titular</i>) i Olga Ballester i Nebot (<i>suplent</i>)
Març	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Abril	Olga Ballester i Nebot (<i>titular</i>) i Sílvia Tur i Ribas (<i>suplent</i>)
Maig	Sílvia Tur i Ribas (<i>titular</i>) i Olga Ballester i Nebot (<i>suplent</i>)

Consell de Participació de les Dones

Titular: Neus Llaneras Fuster, presidenta

Suplent: M. Dolores Sánchez Rodríguez, vicepresidenta

Associacions de dones

- 1) *Titular:* M. Luisa Morillas Navarro, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calvià)
Suplent: Dolores Sánchez Rodríguez, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calvià)
- 2) *Titular:* Sandra Serra Teruel, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears
Suplent: Catalina Salom Bauzà, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

- 3) *Titular:* Dolors Alemany Palmer, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Elm
Suplent: Maria Martínez Torres, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Elm
- 4) *Titular:* Francisca Mas Busquets, Lobby de Dones de Mallorca
Suplent: Maria Aina Vaquer, Lobby de Dones de Mallorca

Durant el 2015, el Consell Rector de l'Institut Balear de la Dona es va reunir el 13 d'abril sota la presidència de Sandra Fernández

Herranz i el 16 de setembre, arran del canvi de Govern fruit de les eleccions del 24 de maig de 2015, sota la presidència de Fina Santiago Rodríguez i la vicepresidència de la nova directora de l'Institut Balear de la Dona, Rosa Cursach Salas.

1.2. Estructura funcional i pressupost

Els recursos humans de l'Institut Balear de la Dona estan formats pel personal següent:

- Directora
- Secretària de Direcció
- Cap de servei de Gestió i Planificació
- Cap de secció de l'Àrea de Gestió Econòmica
- Cap de secció de l'Àrea de Personal
- Cap de negociat
- Cinc persones titulades superiors (llicenciades en dret)
- Quatre treballadores socials
- Una titulada en grau mitjà
- Tres auxiliars administratius
- Un ordenança

El **pressupost** assignat a l'Institut Balear de la Dona (secció 73) en la Llei de pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2015, d'acord amb els principis de prudència financera, contenció de les despeses i eficiència en la gestió, es va veure incrementat respecte a l'any anterior, per la qual cosa va ser possible mantenir els serveis bàsics d'aquest Institut que es consideraren prioritaris.

La informació referida als darrers cinc anys és la següent:

Any	Pressupost	Percentatge d'augment/reducció
2011	2.697.337 €	-8,84 %
2012	2.550.353 €	-5,45 %
2013	2.190.800 €	-14,10 %
2014	2.251.502 €	+2,77 %
2015	2.536.544 €	+11,24 %

1.3. Personacions

L'Institut Balear de la Dona lamenta la mort d'una dona, Gemma Vich Ramis, a Sant Jordi, a mans de la seva exparella, víctima de la violència de gènere. Quan va conèixer els fets, l'IBDona va sol·licitar a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la personació en el procés penal.

El Govern va condemnar aquest cas de violència de gènere ocorregut a les Illes Balears. Després del minut de silenci, la presidenta va manifestar en nom del Govern balear la seva condemna total i absoluta cap a la violència masclista i traslladà el condol i el suport del Govern als familiars i amics de la víctima.

2. Cooperació, participació i relacions institucionals

2.1. L'Institut Balear de la Dona i altres institucions. Presència de l'IBDona als mitjans de comunicació

En l'àmbit autonòmic, la directora forma part dels òrgans següents:
Consell Assessor de Continguts i Programació de l'Ens Públic RTVIB
Comissió de Seguiment del Programa de Desenvolupament Rural
Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears
Mesa de l'Habitatge

<i>Actes de la directora de l'IBDona</i>	
Visita al Consell de Menorca	26 d'agost
Visita al Consell d'Eivissa i al Consell de Formentera	31 d'agost
Inauguració de l'Ella Festival	3 de setembre
Inauguració de la Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere	Edifici Sa Riera 8 de setembre
Conferència d'Inés Alberdi: «La imatge del feminisme»	Edifici Sa Riera 9 de setembre
Conferència de Zulema Altamirano: «La violència de gènere en l'àmbit europeu, avanços i desafiaments»	Edifici Sa Riera 9 de setembre
Obertura de la Universitat d'Estudis de Gènere	11 de setembre
Conferència de clausura de la UEEG a càrrec d'Amelia Valcárcel: «A quatre mans i dues intel·ligències»	Edifici Sa Riera 11 de setembre
Acte de la Diada de Mallorca	Teatre Principal 12 de setembre

<i>Actes de la directora de l'IBDona</i>	
Consell Rector	Can Campaner 16 de setembre
Declaració institucional contra la violència masclista	Parlament 29 de setembre
Jornada de Formació de la Guàrdia Civil	Es Fortí 30 de setembre
Comissió Permanent del Consell de Participació de les Dones	Casal de les Dones 30 de setembre
Reunió amb Alda Facio	IBDona 2 d'octubre
Acte d'obertura de l'any judicial 2015-2016	Palau de Justícia 5 d'octubre
Premis del Consell de Mallorca a la solidaritat i a l'accessibilitat 2015	Teatre Principal 7 d'octubre
Concentració en repulsa per les víctimes de la violència de gènere	Sa Bassa (Manacor) 10 d'octubre
Jornada: «El cribratge de càncer de mama»	Es Baluard 15 d'octubre
Taula rodona: «Presentació dels nous marcs en polítiques d'igualtat a la comunitat autònoma de les Illes Balears»	Edifici Sa Riera 16 d'octubre
Assemblea de Mujeres en Igualdad	Fundació Obra Social Sa Nostra 24 d'octubre
Presentació de l'associació Felanitx per la Igualtat	Felanitx 24 d'octubre

<i>Actes de la directora de l'IBDona</i>	
Xerrada: «Treball i bretxa salarial de gènere. Propostes de l'IBDona»	USO 28 d'octubre
Laboratori de creació. Calendari transfeminista «Bruixes, santes i insubmises»	21 d'octubre
Reunió amb Rosa Urbón (directora de l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats)	Madrid 6 de novembre
Marxa estatal contra la violència masclista	Madrid 7 de novembre
Jornades: «Dona com a arma de guerra»	Teatre Municipal Catalina Valls 12 de novembre
Presentació de l'esborrany de la llei d'igualtat entre dones i homes de les Illes Balears	Consell Insular d'Eivissa 18 de novembre
Presentació esborrany de la llei d'igualtat entre dones i homes de les Illes Balears	Consell Insular de Formentera 19 de novembre
Jornades sobre la Situació de la Violència Masclista (Feministes en Acció)	Centre Flassaders 20 i 21 novembre
Presentació de l'esborrany de la llei d'igualtat entre dones i homes de les Illes Balears	Consell Insular de Menorca 23 de novembre
Acte amb motiu del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència cap a les Dones	Parlament 24 de novembre

<i>Actes de la directora de l'IBDona</i>	
Cicle de debat: «Acabar amb la violència de gènere: una tasca de tots i totes»	Club Diario de Mallorca 24 de novembre
Entrega dels premis Meninas	Delegació del Govern 25 de novembre
Marxa de torxes contra la violència de gènere	Pl. de la Porta Pintada 25 de novembre
Xerrada a alumnes (1r i 2n d'FP, 4t d'ESO i 1r de batxillerat), a càrrec de la directora de l'IBDona	Institut Ses Estacions 26 de novembre
Conferència: «Les polítiques d'igualtat i la prevenció de la violència de gènere», a càrrec de la directora de l'IBDona	Ajuntament de Llubí 26 de novembre
Conferència sobre violència de gènere entre adolescents (1r, 2n, 3r i 4t d'ESO i FP), a càrrec de la directora de l'IBDona	Institut Joan Alcover 27 de novembre
Presentació de l'esborrany de la llei d'igualtat entre dones i homes de les Illes Balears	Casal de les Dones 30 de novembre
Acte de presentació del Pla d'Habitatge Social	Consolat de Mar 2 de desembre
Curs monogràfic: «La eficiencia de la igualdad a través de las leyes y su aplicación»	Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia 3 de desembre
Presentació de l'esborrany de la llei d'igualtat entre dones i homes de les Illes Balears	Felanitx (Casa de Cultura) 4 de desembre

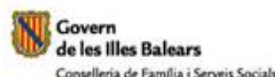
<i>Actes de la directora de l'IBDona</i>	
Acte de llançament del programa operatiu FEDER 2014-2020 Illes Balears	Auditori del ParcBit 10 de desembre
Taula sobre la mutilació genital femenina (Metges del Món)	Centre Flassaders 16 de desembre
Festival de nades benèfic	Parròquia de Sant Bartomeu de Sóller 19 de desembre

Mitjà	Data
IB3 Ràdio en directe	18 de setembre
<i>El Mundo</i>	23 de setembre
<i>Última Hora</i>	23 de setembre
La SER	1 d'octubre
IB3 Televisió	9 de novembre
Ona Mediterrània	17 de novembre
Conferència de premsa (informe de la Fundació Gadeso)	25 de novembre
RNE	25 de novembre
Última Hora Radio –entrevista: «15 minutos con Rosa Cursach»	16 de desembre
Ona Mediterrània (taula educativa)	17 de desembre

2.2. L'Institut Balear de la Dona i Europa

2.2.1. EEA Grants. Projecte Ariadna

Mitjançant una resolució de 22 d'agost de 2014, en el marc de la convocatòria per a la millora de la coordinació institucional i la posada en marxa d'un pla personalitzat d'atenció a víctimes de violència de gènere, l'Institut Balear de la Dona va resultar beneficiari d'un ajut per executar el Projecte Ariadna, cofinançat pels fons EEA Grants.

S'han assolit l'objectiu general i els objectius específics del projecte; més concretament:

- S'ha desenvolupat un sistema d'informació que garanteix el tractament segur i eficaç de les dades, alhora que possibilita el treball en xarxa i l'excel·lència operativa. Aquest sistema engloba les bases de dades de què disposaven anteriorment els serveis específics de totes les Illes Balears. L'aplicació informàtica dota de més rigor el procés de seguiment dels expedients i redueix la possibilitat de cometre errors en la gestió de la informació, de perdre el contacte amb la víctima o de fer-ne un seguiment inadequat una vegada que abandona el procés. El seguiment dels expedients mitjançant l'aplicació informàtica comuna evitarà la revictimització de les dones en situació de maltractament ateses.
- S'ha creat i desenvolupat la figura de la *persona de referència*, mitjançant la identificació i definició del perfil que ha de tenir la figura, amb la missió de garantir una atenció integral a les dones víctimes de violència de gènere i assumir la coordinació dels processos d'atenció tant des del punt de vista de les dones com des del punt de vista dels recursos i agents. De la mateixa manera, es va identificar, mitjançant una acció formativa, quin hauria de ser el contingut de la formació específica per poder, en un moment donat, capacitar professionals perquè desenvolupin les funcions de persona de referència. Arran de tot això, es va generar la necessitat de continuar amb el projecte dins l'any 2016.
- Creació de la Xarxa de Professionals en Violència de Gènere, per mitjà de la plataforma Moodle. Aquesta xarxa de treball de professionals suposarà l'establiment de circuits de coordinació i comunicació més àgils i efectius.

— S'han impartit, a totes les illes, els cursos L'atenció professional a les víctimes de violència de gènere, adreçats a personal d'actuació prioritària procedent de tots els àmbits laborals que intervenen en els casos de violència de gènere a la comunitat autònoma de les Illes Balears. En aquests cursos s'han format un total de 142 persones.

— L'estudi «Víctimes mortals per violència de gènere», elaborat per la Universitat de les Illes Balears, ha permès obtenir més informació sobre els motius pels quals l'índex de denúncies va ser tan baix en els casos de dones assassinades per violència de gènere.

— La celebració del I Congrés de Violència de Gènere: Reptes de Futur ha obert el camí perquè, a partir d'aquest, se celebrin, a altres comunitats o ciutats autònomes, nous congressos que impliquin totes les institucions públiques i privades que intervenen en qualsevol àmbit de la violència sobre la dona.

Cal destacar que la millora de la coordinació institucional possibilita una cobertura d'atenció igualitària independentment del territori. L'ús d'una aplicació informàtica comuna i la xarxa de treball permeten compartir informació, tant de les víctimes ateses com dels recursos existents, del grau de satisfacció de professionals i d'usuàries, i de la violència de gènere, mentre que la formació de professionals garanteix una atenció professionalitzada a les dones.

El projecte, els documents de conclusions i els indicadors es poden consultar a la pàgina web www.ariadna-ibdona.org.

2.2.1.1. Implementació i avaluació del model de la figura de persona de referència

En el darrer trimestre de 2015, des de l'IBDona s'ha desenvolupat el projecte «Implementació i avaluació del model de persona de referència i creació de la Xarxa de Professionals».

Aquest projecte s'ha duit a terme gràcies a uns fons procedents del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat destinats a actuacions de millora de la coordinació i posada en marxa de plans personalitzats d'atenció a les víctimes de violència de gènere.

L'objectiu general del projecte és implementar i avaluar la figura de la persona de referència per millorar la coordinació interinstitucional i l'atenció individualitzada de les víctimes de violència de gènere, així com crear la Xarxa de Professionals en Violència de Gènere.

Els objectius específics són:

- Implementar el model d'intervenció de la persona de referència en els diferents territoris, tant amb relació a la coordinació de casos com amb relació a l'atenció individualitzada a les víctimes, a partir del desenvolupament de les funcions de la persona de referència per part dels professionals que treballen actualment en els diferents territoris.
- Avaluar la viabilitat de la persona de referència a cada territori i avaluar el seu impacte i la seva eficiència en l'abordatge de la violència de gènere tant en el pla de l'atenció individualitzat a la víctima com en el pla de la coordinació al territori i entre tots els agents implicats en el cas.
- Impulsar la creació de la Xarxa de Professionals en Violència de Gènere.
- Fer una primera avaluació de la posada en marxa de la Xarxa.

Els territoris i serveis en els quals s'ha implementat el projecte són:

- Mallorca:
 - Centre d'Informació de la Dona de l'Institut Balear de la Dona: àmbit autonòmic.
 - Municipi de Calvià: serveis socials municipals.
 - Mancomunitat del Pla: serveis socials municipals.

- Eivissa:
 - Centre Assessor de la Dona del Consell Insular d'Eivissa.
- Formentera:
 - Centre Assessor de la Dona del Consell Insular de Formentera.

Per garantir la consecució dels objectius, s'han duit a terme diferents actuacions adaptades a les necessitats específiques de cada territori. Les actuacions han estat:

- Suport al disseny i la posada en funcionament dels plans d'atenció integral (PAI).
- Desenvolupament i/o millora d'espais de coordinació.
- Ajustaments o millores en els protocols d'intervenció existents.
- Elaboració o millora de suports específics.
- Participació en la Xarxa de Professionals.

<i>Territori</i>	<i>PAI</i>	<i>Coordinació</i>	<i>Protocols</i>	<i>Suports</i>	<i>Avaluació</i>	<i>Xarxa</i>
Calvià	X		X		X	X
Mancomunitat del Pla	X	X			X	X
CID IBDona	X			X	X	X
Eivissa	X		X		X	X
Formentera	X	X	X		X	X

2.2.2. Xarxa de polítiques d'igualtat entre dones i homes en els fons estructurals

L'objectiu fonamental de la Xarxa és contribuir a la incorporació real i efectiva de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en les intervencions dels fons estructurals (FEDER i FSE) i del Fons de Cohesió. Per assolir aquest fi, desenvolupa les funcions següents:

- Presentar i analitzar el desenvolupament de les polítiques comunitàries i nacionals en matèria d'igualtat de gènere amb repercussions en la gestió dels fons, així com els problemes tècnics derivats de la legislació en matèria d'igualtat de gènere, inclosos els sistemes de gestió, control i auditoria.
- Servir d'intercanvi d'experiències i de difusió de bones pràctiques sobre la integració de la perspectiva de gènere en els àmbits d'actuació dels fons.
- Estudiar i aprovar les propostes, els documents tècnics i les eines que s'elaborin per facilitar el desenvolupament i la integració efectiva del foment de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en les intervencions dels fons.

Amb aquesta finalitat, l'Institut Balear de la Dona va participar en la 10a reunió del Plenari de la Xarxa de Polítiques d'Igualtat, que va tenir lloc a la ciutat de València els dies 21 i 22 d'abril de 2015, i en la reunió tècnica de la Xarxa de Polítiques d'Igualtat, a Madrid, el dia 11 de novembre de 2015. També ha participat en el grup de treball sobre criteris de selecció amb enfocament de gènere i en el grup de treball sobre indicadors de gènere en els fons europeus.

València

València

Madrid

2.2.3. Participació en el Seminari Internacional de Bones Pràctiques ATCVIOGEN

Les tècniques de l'IBDona han participat en aquest seminari amb una intervenció en l'acte «Diàlegs sobre violència de gènere i coordinació institucional. Experiències a Espanya», en la qual s'ha explicat el Projecte Ariadna: acció per a la recuperació integral de les víctimes de violència de gènere i millora de la coordinació institucional.

De la mateixa manera, s'ha format part d'un grup de treball sobre «La plataforma com a eina per a un seguiment integral de la víctima», en el qual l'IBDona, amb una breu exposició inicial sobre el tema i sobre la seva experiència a les Illes Balears, ha generat una reflexió i un espai de debat entre els participants.

2.3. Informes d'impacte de gènere

Els informes d'impacte de gènere són instruments que ajuden a la valoració, la previsió i la prospecció de les polítiques públiques, i consideren el diferent impacte que produiran en les dones i en els homes. Posen de manifest, a qui les adoptin, les possibles conseqüències que tindrien, tant desitjades com no desitjades, i hi aporten, si escau, propostes de millora.

Des del mes de setembre de 2007, i de conformitat amb l'article 7 g de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, l'Institut Balear de la Dona emet informes sobre l'impacte de gènere dels projectes de disposicions normatives que elaboren les distintes administracions. L'estructura dels informes d'impacte de gènere la fixen les guies comunitàries sobre l'elaboració dels informes d'impacte de gènere. La finalitat és valorar l'esborrany que és objecte de l'informe i fer-ne una prospecció per verificar si en el moment de planificar les mesures que conté la disposició s'ha tingut en compte l'impacte que tindran en els homes i en les dones. A partir d'aquesta valoració, es proposen les millores que es consideren necessàries perquè la disposició tenguí en compte la perspectiva de gènere i, per tant, per anar aplicant la igualtat d'oportunitats a tots els àmbits de la societat balear. Es tracta, en definitiva, d'una millora subjectiva en la qualitat de la producció normativa. Els informes d'impacte de gènere s'estructuren en tres parts:

- Revisió del llenguatge que s'empra en la proposta.
- Revisió de la part dispositiva de la proposta.
- Propostes de millora i recomanacions.

Respecte al llenguatge, es revisa el text i, si escau, es proposa canviar els termes discriminatoris emprats per les expressions que s'han d'utilitzar per eradicar l'ús sexista del llenguatge a l'Administració. Cal aclarir que es considera que s'empra un llenguatge sexista quan s'utilitzen expressions del llenguatge i de la comunicació humana que invisibilitzen les dones, les subordinen o les estereotipen. La causa d'un ús sexista del llenguatge no es troba en la llengua, que en si no és sexista, sinó en l'ús discriminatori que les persones o les entitats en fan, que relega el paper de les dones a un segon pla supeditat a la funció que, des del punt de vista androcèntric, la comunitat confereix al sexe femení. Les propostes s'han de fer sense transgredir les normes gramaticals i amb la finalitat, també, de familiaritzar i sensibilitzar el personal de l'Administració amb els recursos d'ús no sexista de la llengua.

En segon lloc, es revisa la part dispositiva de la norma, amb l'anàlisi i la diagnosi de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat, mitjançant dades descriptives sobre la situació d'homes i dones en aquest àmbit, l'anàlisi de la problemàtica específica per a les dones —valorant els factors o les variables socials concurrents i la incidència que tenen en la norma—, i la comprovació de la pertinència en relació amb el gènere.

Finalment, es plasmen els resultats obtinguts, si és el cas, amb el propòsit de millorar la norma i assolir-ne un perfeccionament. Es tracta de remeiar els possibles efectes negatius abans de prendre les decisions, mitjançant propostes de millora i recomanacions. En resum, respecte de la revisió de la part dispositiva de la proposta, es poden distingir tres fases:

- Fase prèvia: anàlisi i diagnosi de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat per la proposta.
- Fase intermèdia: comprovació de la pertinència en relació amb el gènere.
- Fase final: propostes de modificació, mitjançant accions positives (mesures de conscienciació, de promoció, de discriminació en sentit ampli) o accions de discriminació positiva.

Durant l'any 2015 es varen rebre 255 sol·licituds d'informe d'impacte de gènere, a partir de les quals finalment es varen emetre **249 informes**, que es poden classificar segons l'entitat sol·licitant, com es mostra a continuació:

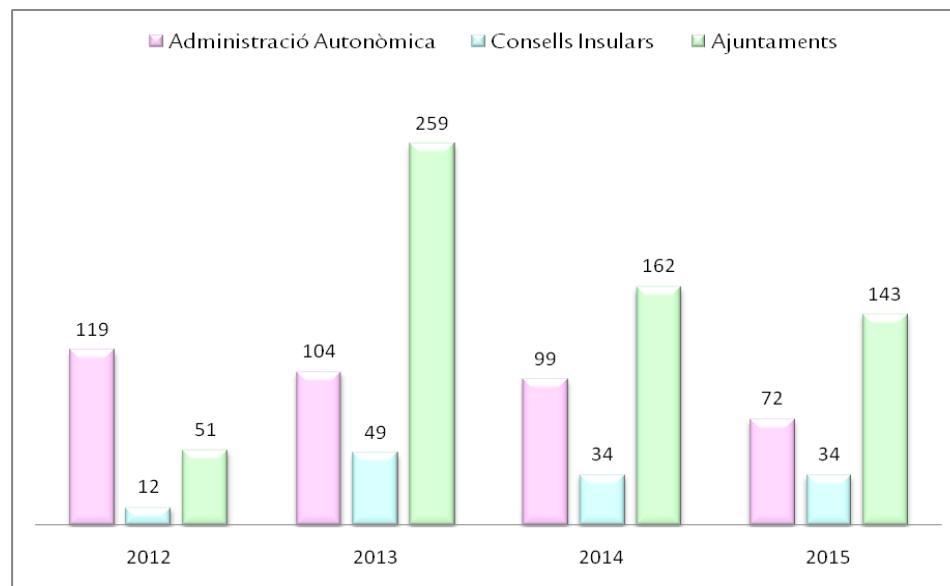
<i>Entitat sol·licitant</i>	<i>Nre. d'informes d'impacte de gènere emesos</i>			
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Administració Autònoma				
Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori	21	28	25	6
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats	26	19	16	15
Conselleria d'Administracions Públiques	18	11	12	3
Conselleria de Presidència	13	8		5
Conselleria de Salut, Família i Benestar Social	18	4		
Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació	17	2		3
Conselleria de Turisme i Esports	3	3	5	2
Conselleria d'Hisenda i Pressuposts		12	5	
Conselleria d'Economia i Competitivitat		2	9	2
Conselleria de Salut		7	15	2
Conselleria de Família i Serveis Socials		4	6	5

<i>Entitat sol·licitant</i>	<i>Nre. d'informes d'impacte de gènere emesos</i>			
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Ports de les Illes Balears		1	1	
Vicepresidència i Conselleria de Presidència	3	3	5	
Conselleria de Serveis Socials i Cooperació				4
Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques				9
Conselleria de Treball, Comerç i Indústria				3
Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca				7
Conselleria d'Educació i Universitat				4
Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat				2
TOTAL	119	104	99	72
Consells insulars				
Mallorca	5	11	6	4
Menorca	2	4	4	4
Eivissa	4	14	11	14
Formentera	1	20	13	12
TOTAL	12	49	34	34
Ajuntaments				
Es Mercadal		10	18	26
Calvià	4	19	25	17
Ciutadella	4	16	10	15
Selva		1	11	1
Son Servera	2	11	7	11
Alcúdia		4	1	12
Binissalem	2	11	11	3
Muro	1	20	10	9

Entitat sol·licitant	Nre. d'informes d'impacte de gènere emesos			
	2012	2013	2014	2015
Sóller		6	2	2
Es Castell		15	2	0
Sant Antoni de Portmany		5	1	5
Manacor	3	6	5	5
Esporles	3	3	5	4
Sant Lluís	1	7	5	2
Inca	3	3	6	3
Ferrerries	3	4		2
Alaior		7	5	6
Sant Josep de sa Talaia		13	11	5
Valldemossa	3		1	2
Consell	2	5	2	2
Campanet		1		1
Bunyola		2	1	1
Felanitx	2	1		1
Santanyí	2	6	3	6
Santa Margalida		14	3	1
Algaida	1	5	3	1
Palma	1	5	3	
Eivissa	1	5	1	
Es Migjorn Gran		8	3	
Maó		6	1	
Campos	2	5		
Andratx		5	1	

<i>Entitat sol·licitant</i>	<i>Nre. d'informes d'impacte de gènere emesos</i>			
	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>
Llucmajor		2		
Santa Eugènia		3		
Artà		2		
Santa Eulària des Riu	1	2		
Lloseta	1	2		
Fornalutx		1		
Santa Maria del Camí	5			
Sant Llorenç des Cardassar	1	1		
Ses Salines	1			
Vilafranca de Bonany		1		
Porreres		3	1	
Deià		1	2	
Sencelles	1	2		
Montuïri			2	
Capdepera	1	4		
Marratxí		1		
Maria de la Salut		2		
Alaró		3		
TOTAL	39	187	79	143
TOTAL INFORMES	170	340	212	249

***Gràfic comparatiu històric (2012-2015) per entitat sol·licitant:**

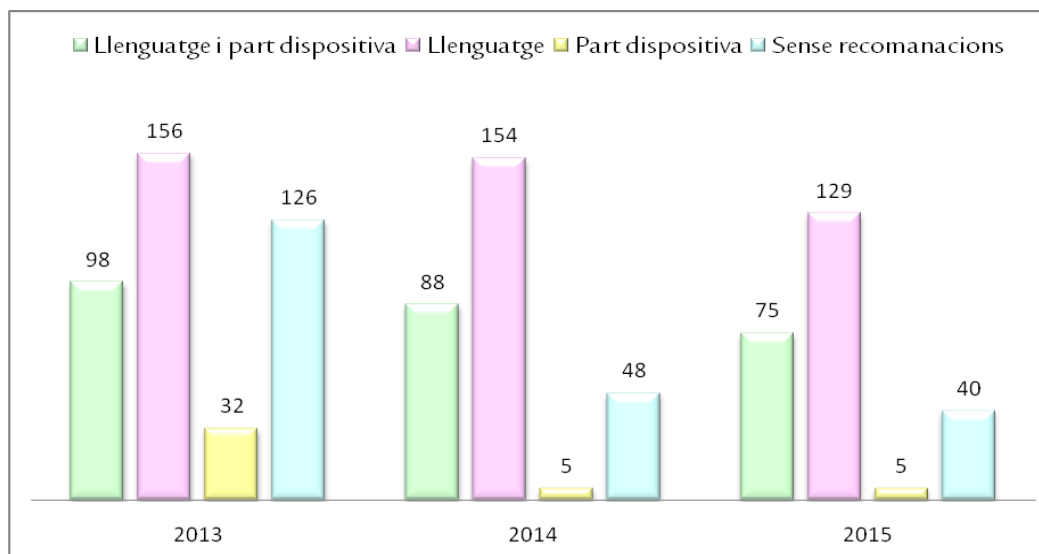
Els informes emesos es poden classificar en els grups següents:

- Informes d'impacte de gènere que contenen propostes de modificació del llenguatge utilitzat, així com propostes de millora i recomanacions en la part dispositiva, dels quals se n'han emès 75.
- Informes d'impacte de gènere que només contenen propostes de modificació del llenguatge utilitzat, dels quals se n'han emès 129.
- Informes d'impacte de gènere que només contenen propostes de millora i recomanacions en la part dispositiva, dels quals se n'han emès cinc.

Per tant, dels 249 informes d'impacte de gènere emesos, 209 contenen o bé modificacions en el llenguatge emprat o bé propostes de millora o recomanacions en la part dispositiva, o bé ambdues coses.

D'aquestes xifres es pot deduir que la revisió de les disposicions normatives des de la perspectiva de l'impacte de gènere és completament necessària, atès que gairebé el 84 % de les disposicions sobre les quals s'ha emès l'informe d'impacte han incorporat recomanacions de millora en el llenguatge o bé propostes de millora o recomanacions referides a la part dispositiva.

*** Gràfic comparatiu dels anys 2013-2015 per tipus de recomanacions de millora:**

També es va fer un petit estudi de la inclusió, en les disposicions normatives finalment aprovades, de les propostes de millora i de les recomanacions formulades en els informes d'impacte de gènere. D'aquest estudi es pot concloure que com més va més en compte es tenen les recomanacions referides al llenguatge, però que no passa igual amb les recomanacions referides a la part dispositiva, que es tenen en compte en un percentatge molt baix.

2.4. Acords i convenis de col·laboració

1. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per donar continuïtat a la gestió i el manteniment de la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acolliment, per a l'any 2015 –assistència social integral a víctimes de violència de gènere a l'illa d'Eivissa: allotjament i atenció psicosocial.
Dotació econòmica: 300.000,00 €
2. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment, durant l'any 2015, del servei que desenvolupa el programa d'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere derivades pels centres d'informació de la dona i per les cases d'acollida.
Dotació econòmica: 28.090,00 €
3. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per donar continuïtat a la gestió i el manteniment de la funcionalitat operativa del Centre d'Informació de la Dona i d'una llar d'acollida per a dones víctimes de violència de gènere, per a l'any 2015 –assistència social integral a víctimes de violència de gènere a l'illa de Menorca: allotjament i atenció psicosocial.
Dotació econòmica: 234.337,64 €
4. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per al manteniment, durant l'any 2015, del servei que desenvolupa el programa d'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de violència de gènere derivades pels centres d'informació de la dona i per les cases d'acollida.
Dotació econòmica: 28.090,00 €
5. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a la prevenció de la violència de gènere i l'atenció a les dones que n'han estat víctimes, així com per a la promoció de la igualtat i el manteniment del punt d'informació a la dona a l'illa de Formentera, per a l'any 2015.

Dotació econòmica: 10.000,00 €

6. Conveni instrumental que es formalitza per concretar els compromisos que l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears adquireixen en el marc de la subvenció nominativa atorgada per l'Institut a la Universitat per al manteniment de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere l'any 2015.

Dotació econòmica: 36.000,00 €

7. Conveni instrumental que es formalitza per concretar els compromisos que l'Institut Balear de la Dona i la Universitat de les Illes Balears adquireixen en el marc de la subvenció nominativa atorgada per l'Institut a la Universitat per al desenvolupament de la XVI Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere sota el títol «Beijing+20: reptes actuals del feminisme en un món global».

Dotació econòmica: 24.000,00 €

8. Conveni de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Balear de la Dona per a la realització de pràctiques externes curriculars a l'entitat Espiral, adjudicatària del contracte de serveis de gestió integral i manteniment de la funcionalitat operativa del Casal de les Dones, per a estudiants de la titulació oficial de postgrau Màster Universitari en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere.

9. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i Nova Edat, per al desenvolupament d'un programa de suport social i laboral a les dones que pateixen o han patit violència de gènere.(Geriàtric de Manacor)

10. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i Lireba Serveis Integrats, SL, per al desenvolupament d'un programa de suport social i laboral a les dones que pateixen o han patit violència de gènere.

3. Informació i sensibilització

3.1. Informació, orientació i assessorament dels centres d'informació a la dona

El 2015 s'ha mantingut la coordinació de treball entre els diferents centres d'informació de les Illes Balears, per millorar els canals de comunicació, les metodologies de feina i les vies de coordinació, així com el treball unificat, i s'han coordinat criteris d'intervenció, indicadors del CID de les Balears i protocols. Aquesta coordinació s'ha reforçat per la necessitat d'unificar els criteris per elaborar la nova base de dades comuna, que parteix del Projecte Ariadna, cofinançat per l'IBDona i EEA Grants.

3.1.1. Centre d'Informació de la Dona de Mallorca

El Centre d'Informació de la Dona (CID) és un servei que té com a objectiu general oferir informació, orientació i assessorament a les dones en aspectes socials, jurídics, laborals i en violència de gènere, i, com a objectiu prioritari, atendre de manera integral els casos de violència de gènere. Així mateix, duu a terme [les actuacions d'atenció a les dones víctimes de violència de gènere que es deriven del Centre Coordinador de les Ordres de Protecció](#).

L'equip del Centre d'Informació està format per dues tècniques superiors llicenciades en dret, dues treballadores socials i una auxiliar administrativa. Aquest equip es coordina amb altres entitats i serveis, com els jutjats de les Illes Balears, els col·legis d'advocats, els cossos de seguretat, les oficines d'ajuda a víctimes del delictes, els centres d'acollida, els serveis d'assistència psicològica per a dones víctimes de violència de gènere, els serveis socials [insulars i municipals](#), els centres de salut i els hospitals, i altres serveis d'informació, d'estrangeria, sociolaborals, etc.

Les funcions específiques per àrees són:

- Jurídica: informació i orientació sobre dret civil, dret penal, dret administratiu, dret laboral, dret internacional, justícia gratuïta i violència de gènere.
- Social: informació i orientació sobre serveis socials, salut, habitatge, educació, treball i seguretat social, lleure i violència de gènere.

- Laboral: formació, orientació laboral i treball no regularitzat.
- Violència de gènere: informació i prevenció, formació, atenció integral a la víctima (sol·licitud de presència policial, acompanyaments, seguiment, garantia d'acolliment, oferta de programes d'assistència psicològica, de teletraducció i d'habitatge) i coordinació amb altres serveis i recursos.

Els recursos que s'han valorat com a més adients han estat la informació general sobre la manera d'actuar davant el maltractament, l'atenció psicològica per a la dona i els seus fills i filles (amb un augment respecte de l'any anterior), els ajuts econòmics (renda activa d'inserció i altres), el Projecte Iris i les cases d'acollida.

Cal destacar que l'atenció de cadascuna d'aquestes demandes implica un treball indirecte, que és imprescindible i difícil de quantificar. Aquest treball suposa, entre altres aspectes, dur a terme entrevistes de seguiment, valorar els recursos adients i gestionar la coordinació amb altres serveis i entitats, a més de les derivacions pertinents. També implica la coordinació necessària amb els cossos i forces de seguretat de l'Estat, les policies locals i els serveis d'emergència 112. [En aquest sentit, destaca que el CID ha tramitat l'alta al Projecte Iris, de l'112, a 48 usuàries víctimes de violència de gènere, mentre que l'112 ha comunicat al CID un total de 28 incidències que afectaven dones víctimes de violència de gènere.](#)

3.1.2. Centre d'Informació de la Dona de Menorca

Anualment se subscriu un conveni de col·laboració amb el Consell Insular de Menorca per a l'atenció integral i l'assessorament a la dona víctima de violència, incloses l'atenció social, la jurídica, la psicològica i la d'acollida, mitjançant una atenció especialitzada i permanent les 24 hores.

Durant l'any 2015 s'han atès un total de 135 noves demandes de dones víctimes de maltractament: 101 corresponen a atencions dutes a terme en el municipi de Maó i 34 a Ciutadella. D'altra banda, s'ha treballat en un total de 445 expedients, que corresponen a la suma de les dones ateses per primera vegada i les que ja tenien un expedient obert d'altres anys i han continuat sent usuàries del servei.

El perfil és el d'una dona de 31 a 40 anys, amb estudis primaris, de nacionalitat espanyola, resident a Menorca i que pateix maltractament físic i psicològic.

Al Centre Assessor de la Dona s'ha prestat atenció psicològica a 27 infants: catorze fills i tretze filles de dones víctimes de violència de gènere.

3.1.3. Centre d'Informació de la Dona d'Eivissa

Anualment també se subscriu un conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acollida.

L'Oficina d'Informació ha atès un total de 660 casos. Cal destacar que 505 corresponen al programa d'atenció i tractament a víctimes de violència de gènere. D'aquestes 505 dones, 241 havien denunciat la seva situació de violència de gènere.

El perfil és el d'una dona d'entre 31 i 40 anys, estrangera, amb un nivell d'estudis primaris i que pateix maltractament una mitjana d'un a tres anys.

Quant al programa d'allotjament a les llars d'acollida, cal indicar que s'hi han allotjat 26 dones i 32 fills i filles.

Des de l'Oficina de la Dona, s'han atès un total de 60 infants: 32 fills i 28 filles de dones víctimes de violència de gènere.

3.1.4. Centre d'Informació de la Dona de Formentera

El conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera permet dur a terme actuacions d'atenció a les dones víctimes de violència masclista, de prevenció i de formació, entre d'altres, en coordinació amb tots els serveis tant policials com sanitaris, principals vies d'entrada de la víctima en el sistema.

S'efectua un servei d'atenció immediata, d'acompanyament i de seguiment, amb suport social, psicològic i jurídic, així com un servei d'acolliment de llar. Cal destacar que l'acompanyament de la víctima s'ha fet des del servei gestionat per l'Institut Balear de la Dona, un altre servei bàsic per la manca de jutjats a Formentera.

Un total de tretze dones han estat ateses d'urgència per aquest servei a Formentera. S'han dedicat un total de 125 hores a l'atenció, l'acompanyament i el seguiment de casos. A més a més, també s'han dedicat 151 hores a l'assessorament i seguiment d'altres dones víctimes de violència de gènere que han acudit al servei d'atenció primària, per qüestions de violència de gènere, però no derivades de situacions d'urgència.

3.2. Punts d'informació jurídica a Mallorca

A fi de facilitar l'accés als serveis i a la informació, el 2 de maig de 2014 es va tornar a posar en marxa el servei de punts d'atenció jurídica a Inca i a Manacor, amb l'objectiu de donar resposta a les dones de la Part Forana de Mallorca que necessiten qualsevol tipus d'assessorament en matèria jurídica, social, etc.

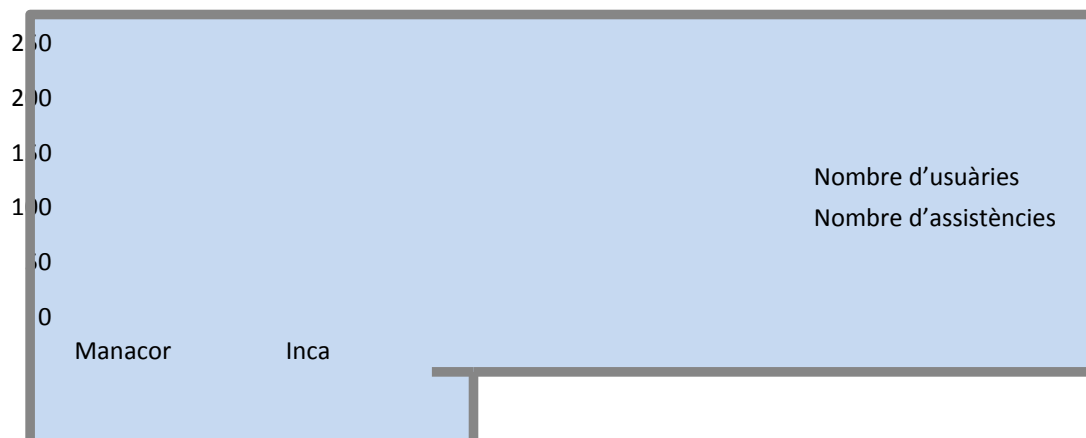
La finalitat del servei és oferir a les dones informació i assessorament individual en relació amb qualsevol dubte jurídic, i orientació i suport en els diferents processos jurídics en què es trobin immerses, així com actuar de manera coordinada amb els possibles serveis específics i generals que hi intervenen.

El servei de punts d'atenció jurídica atén dones de manera presencial, per via telefònica i per correu electrònic. Les cites presencials s'organitzen en dos horabaixes per setmana (el dimarts a Manacor i el divendres a Inca), si bé el personal del servei manté un telèfon mòbil per atendre situacions més urgents.

BREU RESUM ESTADÍSTIC

A continuació es mostren les dades més rellevants durant l'any 2015:

TOTAL d'usuàries ateses a Inca i a Manacor	103 usuàries
TOTAL d'assistències entre Inca i Manacor	286 assistències

El perfil de les dones ateses als punts d'atenció jurídica durant el 2015 és el d'una dona derivada pels serveis socials municipals, de 33 a 42 anys, resident al poble on es presta el servei (Inca o Manacor), de nacionalitat espanyola, amb un fill, en situació d'atur i casada en el moment de rebre l'atenció.

La majoria de les consultes han versat sobre dret civil, concretament sobre dret de família, i han estat relacionades sobretot amb el divorci i la custòdia dels menors. En les consultes sobre dret penal, el tema central ha estat la interposició de denúncies en relació amb la violència de gènere o domèstica. Les consultes sobre dret laboral i de la Seguretat Social s'han centrat en informació sobre prestacions econòmiques.

Del total de les dones ateses, el 54 % patia o havia patit violència de gènere. En aquests casos, els maltractaments més comuns eren el psicològic i el físic, els quals, en ocasions, es produïen de manera simultània i amb altres tipus de maltractament associat, com ara l'econòmic, el sexual i el social.

Per a la majoria de dones víctimes de violència de gènere ateses, la durada del maltractament és de dos a cinc anys. El 38 % havia interposat denúncia i la relació amb l'agressor era o havia estat de matrimoni.

3.3. Canalització de denúncies en relació amb la imatge de les dones

La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona, en l'article 3 k estableix que l'Institut Balear de la Dona pot rebre i canalitzar les denúncies formulades en casos de discriminació de fet o de dret per raó de sexe.

A iniciativa del mateix Institut, o bé per mitjà de comunicacions externes, s'analitzen i, si pertoca, se segueixen els tràmits per denunciar els continguts que no s'ajustin als articles 14.11 i 41 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, als articles 35, 36 i 38 del capítol V ni a l'esperit de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.

Cal assenyalar que al llarg de l'any 2014 es varen tramitar un total de cinc denúncies per publicitat sexista i que l'any 2015 s'han elevat a l'Observatori de la Publicitat No Sexista de l'Institut Balear de la Dona les denúncies següents:

- Sobre la propaganda d'un taller mecànic de Palma que incloïa l'expressió «Sexo gratis».
- Sobre un article publicat al diari *Última Hora*, en la secció de successos, sobre la detenció d'un home que havia entrat a la casa de la seva exparella sense permís, que començava amb la frase «Detenido por amor».
- Sobre una barberia de Palma a l'entrada de la qual s'assenyalava, mitjançant dibuixos, que cans i dones no tenien permís per accedir-hi.

3.4. Dia 8 de març: Dia Internacional de la Dona

Actes organitzats per l'Institut Balear de la Dona

Dia 8 de març de 2015
De 17.00 h a 20.00 h
CalaForum, s'appt A, Miquel d'alt Santa Oliver, 3er pis, Plaça Viquiera, Palma.

CONFERÈNCIES "L'ESTELA DE BEIJING"

La dona en l'exercici del poder i l'adopció de decisions

- Carme Planas
- Barbara Masquida

Mecanismes institucionals per a l'empoderament de la dona

- Francisca Bermudez
- Ruth Muñoz

Els drets humans de la dona

- Pilar Casas
- Carmen Muñoz

La dona i els mitjans de difusió

- Sor Nàgyla Villalobos
- Lina Nadal

Conduïda les conferències la periodista Neus Alba i Acreditació de la Coral Fard'Amatller del Casal de les Dones

Col·labora

08-03-2015

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

Des de l'Institut Balear de la Dona, el dia 8 de març contribuïm a commemorar el **Dia Internacional de la Dona** amb l'organització d'activitats que ajudin a sensibilitzar sobre la contribució històrica i els compromisos de futur de les dones per aconseguir un món més just i igualitari.

Enguany que la Plataforma d'Acció de Beijing compleix vint anys és una gran ocasió per «revitalitzar compromisos, renovar vincles, enfortir la voluntat política i mobilitzar la societat civil», seguint les paraules d'ONU Dones.

3.4.1. Converses sota el títol «L'estela de Beijing»

«L'estela de Beijing» és el lema de la jornada organitzada per l'IBDona en commemoració del Dia Internacional de la Dona, amb l'objectiu de parlar sobre els processos necessaris en les vides de les persones per evolucionar i millorar, tant des de la pròpia experiència com des de la imaginació d'un món millor per a les dones i per als homes.

L'acte ha consistit en un seguit de converses mantingudes entre dues persones que interactuen i contrasten punts de vista, motivacions, orientacions, experiències i expectatives al voltant d'una àrea d'interès comú.

Les converses, conduïdes per la periodista Neus Albis i amb una durada de trenta minuts cadascuna, han versat sobre les esferes considerades de preocupació especial per la Plataforma d'Acció de Beijing.

Les participants en les quatre converses han estat Francisca Bennàssar i Ruth Muñoz, amb el tema «Mecanismes institucionals per a l'apoderament de la dona»; Carme Planas i Bàrbara Mesquida, que han conversat sobre el tema «La dona en l'exercici del poder i l'adopció de decisions»; Pilar Casas i Carmen Muñoz, amb el tema «Els drets humans de la dona», i sor Xiskya Valladares la conversa de les qual va versar sobre el tema «La dona i els mitjans de difusió».

La Plataforma d'Acció de Beijing va complir vint anys el setembre de 2015. Amb la campanya «Beijing+20», d'ONU Dones, que té per lema «Apoderar les dones, apoderar la humanitat. Imaginau-ho!», es varen desenvolupar un seguit d'activitats arreu del món.

D'ençà que es creà el 2005 a Beijing, en el marc de la IV Conferència Mundial sobre la Dona, la Plataforma ha treballat per negociar i assolir compromisos històrics per aconseguir la igualtat de gènere i l'apoderament de totes les dones del món, així com per assolir els compromisos adquirits, que s'han traduït en moviments i canvis concrets als diferents països.

3.4.2. Col·laboracions de l'IBDona

Des de l'Institut Balear de la Dona també es demana a entitats i associacions la participació per elaborar un fullet conjunt amb els actes i les activitats que conformaran la programació d'enguany que elabora l'IBDona.

261 Women's Marathon

L'Institut Balear de la Dona va col·laborar amb l'organització de la marató celebrada a Palma el 8 de març, Dia Internacional de la Dona, amb l'objectiu d'apropar les dones a la pràctica esportiva del *running*.

La 261 Women's Marathon s'inspira en la història de Kathrine Switzer, la primera dona que va córrer oficialment a la Marató de Boston, el 1967, amb el dorsal 261. Es tracta d'una cursa popular per a dones en què es repton a elles mateixes en les modalitats 10K (10 km) i marató.

3.5. Dia 25 de novembre: Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència cap a les Dones

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en la sessió del 29 de setembre de 2015, va aprovar per assentiment la declaració institucional «Pacte polític, social i institucional contra la violència de gènere», que es reproduïx a continuació:

La violència de gènere és una de les manifestacions més clares de la desigualtat. És una violació dels drets humans i una forma de discriminació contra les dones, referida a tots els actes de violència basats en el gènere que impliquen o poden implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de dits actes, la coacció o la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada.

A Espanya han mort, des de l'any 2005, 800 dones víctimes de violència masclista. Es calcula que uns 900.000 nins i nines viuen en un ambient de maltractament sistemàtic a les seves mares. En aquest mateix període, a les Balears han estat assassinades per les seves parelles o exparelles 21 dones. Són una de les comunitats on es registra una de les taxes de denúncies per violència de gènere més altes de l'Estat.

L'any 2004 el Parlament espanyol va aprovar per unanimitat la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. El 15 d'octubre de 2014, Espanya rebé a Ginebra una de les mencions d'honor del Premi de Polítiques de Futur (Future Policy Award 2014), que les institucions ONU Dones, World Future Council i la Unió Interparlamentària concedeixen a les millors lleis i polítiques del món que persegueixin posar fi a la violència exercida contra les dones i les nenes. Les tres institucions varen considerar que la legislació espanyola, en concret la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, és una de les més importants i eficaces normes per combatre i eradicar la violència sexista a tot el món.

El Govern d'Espanya va signar el març del 2014 el Conveni del Consell d'Europa sobre prevenció i lluita contra la violència contra la dona i la violència domèstica (el Conveni d'Istanbul), i va ratificar la seva voluntat en l'aplicació de mesures transversals per tal de posar fi a la xacra de la violència de gènere.

En l'àmbit autonòmic, l'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de la nostra comunitat autònoma, desenvolupa des dels seus inicis mesures i programes d'atenció a les dones víctimes de violència, a través dels plans d'igualtat i del document d'estratègies de prevenció contra la violència domèstica i l'aprovació de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona. L'any 2009 es va aprovar un protocol interinstitucional de detecció, prevenció i atenció de la violència masclista i en casos d'atacs sexuals a les Illes Balears.

L'any 2015 s'impulsa el Projecte Ariadna, amb l'objectiu general de dissenyar una estratègia innovadora basada en un sistema d'informació que unifiqui el coneixement de tots els agents que puguin intervenir en els processos de prevenció, detecció i tractament de la violència de gènere a les Illes Balears. En el marc d'aquest projecte, va tenir lloc, el maig de 2015, el Primer Congrés de Violència de Gènere: Reptes de Futur, un espai multidisciplinari per establir millores en la coordinació interinstitucional que garanteixi la millor resposta a les dones víctimes de violència de gènere i els seus infants.

Entre les principals conclusions d'aquest congrés destaquen: (1) el baix nivell de denúncies que es produeixen, principalment en els casos en què s'ha exercit violència extrema, és a dir, que han acabat en assassinats; (2) la baixa percepció que tenen les dones sobre la violència que s'exerceix contra elles, una baixa percepció que s'estén a la societat i a la ciutadania en general; (3) una manca de coordinació entre els diferents cossos i agents que intervenen en els processos d'atenció a les dones; (4) la necessitat de formar i especialitzar els diferents cossos i agents que intervenen en els processos d'atenció a les dones; (5) la necessitat de desenvolupar plans d'actuació i prevenció per a la joventut, la infància i les dones amb discapacitat, com a col·lectius especialment vulnerables.

Si atenem a les dades publicades en la darrera Macroenquesta de violència contra les dones 2015, elaborada pel Govern d'Espanya en col·laboració amb el CIS, assenyala que el 12,5 % de les dones espanyoles més grans de setze anys han sofert violència física o sexual per part de les seves parelles o ex-parelles al llarg de la seva vida. Parlem de 2,5 milions de dones.

Com podem veure, la realitat ens demostra que tenir una bona legislació no és suficient. En el que duim d'any, han estat assassinades 43 dones. Aquesta situació fa necessàries unes actuacions que vagin més enllà, tal com demanen els diferents agents socials, grups feministes i organitzacions pro drets humans. És necessària una reconsideració de la Llei orgànica 1/2004 per tal de recollir totes les manifestacions de violència de gènere, i no només les que es produeixen dins l'àmbit de la parella. Cal reconèixer les mares de menors assassinats per violència de gènere com a víctimes, donat el caràcter extensiu d'aquestes agressions, així com les dones víctimes de l'ablació i de matrimonis forçats.

Els grups parlamentaris d'aquesta comunitat hem de posar mesures per fer front a la violència de gènere present en els diferents àmbits de la nostra societat.

Per totes aquestes raons, i perquè estam commocionats davant la violència masclista que no cessa, amb l'assassinat aquest estiu d'una ciutadana de les Balears, els grups parlamentaris al Parlament de les Illes Balears acordam:

1. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a impulsar un gran pacte polític, social i institucional contra la violència de gènere, coordinat per l'Institut Balear de la Dona i que impliqui totes les institucions de la comunitat autònoma, les entitats socials, feministes, pro drets humans i empresarials, i els mitjans de comunicació.

2. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a revisar i avaluar les eines, els protocols, els programes, els mètodes quantitius i qualitius, la legislació i els plans existents, així com la formació dels professionals que hi intervenen des dels diversos àmbits (policia, jutjats, professionals de la salut, treballadors i educadors socials), per tal d'involucrar tot el Govern en la lluita contra el sexisme, la violència de gènere i la doble victimització, i articular mesures de prevenció, educatives, de sensibilització i actuació amb la societat, especialment entre el jovent, per acabar amb la violència de gènere en qualsevol de les seves expressions.
3. El Parlament de les Illes Balears insta el Govern de les Illes Balears a dotar de manera suficient les partides pressupostàries en matèria de violència de gènere, especialment les referides a prevenció i assistència social de les víctimes de violència de gènere i dels seus infants.

3.5.1 Col·laboracions

Jornades sobre la Situació de la Violència Masclista

PROPOSTES DELS GRUPS DE TREBALL I CONCLUSIONS DE LES JORNADES

Per millorar l'atenció a les dones víctimes de violència de gènere s'ha d'insistir en la formació, la coordinació i la participació.

Es remarca la necessitat de formació per als professionals, de tots els àmbits, que intervenen en l'atenció a les dones (formació en conceptes).

L'educació per a la igualtat ha de ser obligatòria en tots els àmbits de l'ensenyament, no només als centres educatius d'educació obligatòria, sinó també en l'ensenyament professional i universitari.

Hi ha d'haver una **coordinació efectiva** entre totes les administracions públiques i entre els diferents serveis de cada administració.

S'ha de promoure la **participació** de les dones víctimes: cal tenir-les en compte a l'hora de programar i dissenyar els programes i les campanyes, i durant tot el procés d'apoderament de les dones, així com en la millora de la qualitat del funcionament dels diversos serveis.

Finalitat de les jornades:

La violència de gènere ha estat i segueix sent una xacra social contra la qual venim lluitant i denunciant des del moviment feminista. També és cert que des de les administracions s'han donat passos importants, amb resultats desiguals, per la qual cosa pensam que és necessari fer una reflexió sobre aquest tema.

Per adonar-nos de la gravetat de la situació hem de remetre'ns a la xifres: 1 de cada 7 dones ha sofert algun tipus de violència física o psíquica al llarg de la seva vida, 603 milions de dones i nenes viuen en països on la violència de gènere/domèstica encara no és considerada delicta, almenys 1 de cada 4 dones han sofert violència de gènere durant l'embaràs, al voltant de 60 milions de nenes al món són obligades a casar-se amb menys de 18 anys ...

Concretament a Espanya, en el que va d'any més de 48 dones han mort a les mans de les seves parelles, ex-parelles, amics. En el seu moment el Parlament espanyol va aprovar per unanimitat la Llei Orgànica 1/2004, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. La finalitat última d'aquesta Llei és eradicar progressivament la violència de gènere, que com diu el paràgraf primer de l'apartat I de la seva Exposició de Motius «es manifesta com el símbol més brutal de la desigualtat existent en la nostra societat».

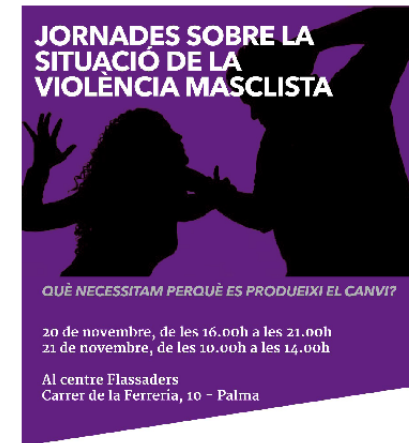
Existeix consens en els documents de moltes institucions i entre les persones «expertes» en gènere respecte a aquests objectius, però, és suficient, apel·lar als homes i dones a sumar-se al canvi per eradicar la violència de gènere? Creim que no i és per això que des de Feministes en Acció volem aportar mitjançant aquestes jornades, anàlisi, reflexions i propostes, que permetin avançar.

Objectiu de la jornada:

- L'objectiu d'aquestes jornades és de realitzar una aproximació des de diferents àmbits, el social, el jurídic, l'institucional, el d'associacions que treballen amb les víctimes, per conèixer de primera mà com és la situació dels diferents models d'abordatge de la violència de gènere des de l'institucional, des de la mirada de les dones que han sofert violència de gènere, i també des de la mirada d'homes igual·litaris, que estan treballant en la deconstrucció dels rols i identitats assignats socialment als homes. Amb això volem aconseguir identificar propostes de millora per als dispositius que s'activen al moment en què es produeix un acte de violència de gènere.

- Que les jornades serveixin com un espai que, a través de la participació i les propostes, permeti modificar models d'intervenció, on es tingui en compte la participació de les dones com a supervivents evitant la doble victimització.

- Elaborar un document/memòria de les jornades, amb propostes que vinguin de les persones afectades, dels professionals que intervenen en matèria de violència de gènere i des dels diferents àmbits institucionals a més de les conclusions que s'extrauran dels diferents grups de treball.

Ho organitza:

Hi col·laboren:

Xerrada «Educar en igualtat per eradicar la violència de gènere»

Amb motiu de la celebració del Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència cap a les Dones, l'Ajuntament de Santa Maria del Camí, juntament amb l'Institut Balear de la Dona, va organitzar la xerrada «Educar en igualtat per a eradicar la violència de gènere», que va impartir la Dra. Marta Santandreu Oliver, coordinadora del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seu Fills i Filles (Institut Balear de la Dona).

25 DE NOVEMBRE A LES 19H
DIA INTERNACIONAL PER A L'ELIMINACIÓ
DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

Ajuntament de Santa Maria del Camí

ib Institut Balear de la Dona

SES CASES DES MESTRES
CENTRE CULTURAL · SANTA MARIA DEL CAMÍ

XERRADA
“EDUCAR EN IGUALTAT PER ERADICAR
LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE”

DRA. MARTA SANTANDREU OLIVER
coordinadora del servei d'assistència psicològica
a dones víctimes i les seves filles i fills (Institut Balear de la Dona).

The poster features a central graphic of four red paper cutouts of a man and a woman in various poses, arranged in a 2x2 grid. To the left is the coat of arms of Santa Maria del Camí, and to the right is the logo of Institut Balear de la Dona. At the bottom, there is a line drawing of a building.

4. Difusió i reforçament

4.1. Casal de les Dones

La Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, en l'article 51 disposa que els poders públics (l'Institut Balear de la Dona) han de promoure i facilitar la participació de les dones en els moviments associatius donant-los el suport necessari. Amb aquest objectiu es va crear el Casal de les Dones.

El Casal de les Dones és participatiu, amb un estil de gestió més proper a les persones usuàries, atès que crea espais de participació i d'opinió, afavoreix l'autoorganització d'activitats, i assumeix un paper d'acompanyament i no només d'organització.

És un espai per a la promoció i la dinamització en el món associatiu femení, que ofereix el suport necessari per desenvolupar-lo.

El Casal de les Dones disposa d'un reglament d'ús subscrit per les associacions que en formen part.

Les activitats del Casal es poden seguir a través del web, de Facebook i de Twitter.

Formació duita a terme l'any 2015

Xerrades: «La prostitució com a forma d'exclusió social», «Mites assumits de la violència masclista», «El desastre de Txernòbil», «Els maltractaments amagats», «La ciutadania contra la violència de gènere», «Dona i sexualitat», «Guia per a la convivència a les comunitats de veïns i veïnes», etc.

Tallers: «La desigualtat en l'ús del temps», «Noves masculinitats. Prevenció d'actituds masclistes», «De la violència a la igualtat» (taller de sensibilització en igualtat i prevenció de la violència masclista), Curs intensiu teòric i pràctic de seguretat i autodefensa, «Defensa personal», Programa de Promoció i

Educació per a la Salut (dirigit a dones en les etapes de la maduresa), etc.

Altres activitats: taller d'entrenament «Els 8 espais»; «Descarreguem la motxilla de prejudicis»; «Dona i salut sexual»; participació en els actes del 8 de març, 25 de novembre i 7 de novembre; ruta Ramon Llull; Taller de risoteràpia; circuit «Violència de gènere», a la Policia Local de Palma; visita als patis de Palma; visita a la Fundació Pilar i Joan Miró, etc.

Tertúlies amb Rosa Cursach, Silvia Cano, Sandra Botella, etc.

També hi ha un programa de biblioteca especialitzada en gènere, amb assessorament bibliogràfic i servei de préstec de llibres.

L'any 2015 han acudit al Casal de les Dones, aproximadament, una mitjana de 35 dones al dia, per demanar informació i/o participar en diferents tallers i altres activitats programades.

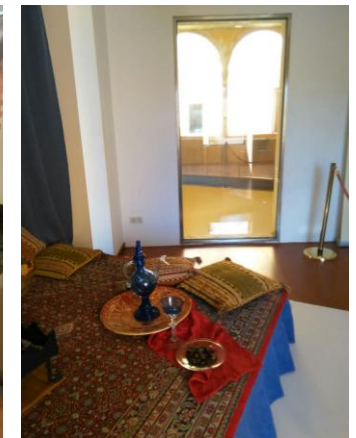
Al Casal hi tenen la seu les associacions i entitats següents:

- El Consell de Participació de les Dones de les Illes Balears Auba Mallorca.
- L'Associació Balear de Suport a la Fibromiàlgia (ABAF).
- L'Associació d'Empleades de la Llar (AELL).
- L'Associació de Famílies Monoparentals (AFAMON).
- L'Associació de Dones Musulmanes de les Balears Al-Kawthar.
- El Cercle Matern Infantil.
- L'Associació Balear de Punt i Brodats
- Dones d'Esquerres de les Illes Balears.
- La Radial.

4.2. Exposició itinerant «Dones i reines de Mallorca. L'espai femení a l'edat mitjana»

L'exposició pretén donar suport a la recerca i a la visibilització de les dones —en aquest cas, les reines de Mallorca (segles XIII i XIV), que també foren protagonistes de la història mitjançant la política matrimonial de les cases reials respectives —, i donar a conèixer els trets rellevants i l'evolució del rol polític que exerciren a l'ombra del poder.

Durant l'any 2015 l'exposició ha estat sol·licitada i cedida als ajuntaments següents:

- Ajuntament de Selva: Ca ses Blaies, març-abril de 2015.
- Ajuntament de Binissalem: Can Gelabert, juliol-agost de 2015.
- Ajuntament de Campanet: Ajuntament Vell, novembre-desembre 2015.

4.3. Campanya «Aturem les violències masclistes»

«Aturem les violències masclistes» és una campanya d'interès general. S'adreça a tota la població i vol mobilitzar tant la ciutadania com les institucions públiques, per mitjà dels seus representants.

Per això, s'ha editat material per fer visible el nostre rebuig cap als agressors, per mostrar suport a les víctimes i perquè, entre tots, canviem les conductes que justifiquin o tolerin aquests tipus de violències.

El dimarts és el dia!

S'ha triat un dia a la setmana per actuar, per mostrar que volem aturar les violències masclistes i per posar-nos una insígnia que ho demostri. Aquesta insígnia és un símbol que volem veure cada dimarts al carrer, a la feina, a les institucions públiques i als mitjans de comunicació.

Però això no és tot: la campanya també s'ha de veure a les xarxes socials. Ens agradaria que el perfil de les principals institucions públiques i de cadascun de nosaltres, de manera particular, incorporàs la imatge de la campanya, la mà que simbolitza la unió contra les violències masclistes.

A banda de les insígnies —que trobareu a les seus de les conselleries del Govern i dels consells insulars, a l'Institut Balear de la Dona i al Casal de les Dones, i properament a ajuntaments i qualsevol espai que vulgui sumar-se a la campanya—, s'han elaborat punts de llibre que recorden què podem fer cada dia cadascun de nosaltres per prevenir les violències masclistes, i marquen de color tots els dimarts de l'any.

Voleu imprimir-lo o fer més insígnies? Us interessa fer una lona i penjar-la? En www.ibdona.caib.es i al Facebook de l'Institut Balear de la Dona trobareu el material gràfic necessari per sumar-vos a la campanya.

Recordau:

REBUIG, SEMPRE!
I CADA DIMARTS...
HO COMPARTIM
HO MANIFESTAM
HO MOSTRAM

4.4. Dia 7 de novembre: Marxa contra les violències masclistes

El moviment feminista de l'Estat espanyol va convocar per al dia 7 de novembre la Marxa contra les violències masclistes. En aquest acte reivindicatiu es reclamava un pacte d'estat contra les violències masclistes.

De manera simultània a la marxa de Madrid, el Moviment Feminista de Mallorca en convocà una a Palma i les Dones Progressistes d'Eivissa es concentraren i llegiren un manifest unitari.

4.5. Difusió i reforçament de la web de l'IBDona

L'IBDona ha posat la seva web a disposició de les organitzacions, entitats i associacions perquè hi difonguin activitats, actes i polítiques en defensa de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes:

- Laboratori de creació «Bruixes, santes i insubmises».
- Campanya «Sabates vermelles».
- Conferència: «La dona al Senegal: fites i reptes».
- Setena edició del premi Ángeles Duran d'innovació científica en l'estudi de les dones i del gènere.
- Jornada «Viure, tot i el càncer».
- Jornada formativa «La dona a l'Islam».
- Roda d'homes contra la violència masclista.
- Concentració negra contra la violència masclista.
- Convocatòria del premi de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere destinat a tesis doctorals sobre la violència de gènere.
- ELLA, tercera edició del Festival Internacional per a Dones Lesbianes.
- Presentació de la campanya del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat «Cuéntalo. Hay salida a la violència de género».
- Difusió de la convocatòria de subvencions del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat destinades a programes d'interès general amb càrrec a l'assignació tributària de l'IRPF.
- Difusió de la convocatòria de l'Institut de la Dona i per a la Igualtat d'Oportunitats per donar suport al moviment associatiu per a la igualtat entre dones i homes.
- Difusió de la convocatòria de subvencions del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat destinades a projectes d'atenció a dones i nines víctimes de tràfic d'éssers humans amb finalitats d'explotació sexual i als seus fills i filles menors o amb discapacitat.
- Difusió de l'eina d'autodiagnòstic de bretxa salarial de gènere.
- Difusió del manual de la Guàrdia Civil *X1red+segura*.
- Difusió de l'estudi *Percepción social de la violencia de género en la adolescencia y la juventud*, de la Delegació del Govern per a la Violència de Gènere.
- Difusió de la guia *Confianza y seguridad de las mujeres en la red*, de l'Institut de la Dona.
- Difusió del concurs de microrelats «Mujer, ni más ni menos», que promou l'Oficina d'Informació del Parlament Europeu.

4.6. Col·laboracions

One Billion Rising Revolution 2015

L'IBDona va col·laborar en aquesta iniciativa per conscienciar la població de la importància de lluitar contra la violència envers les dones. Es convida mil milions de dones de tot el món a sortir, ballar, aixecar-se... i a exigir el cessament de la violència.

Exposició «Violència contra les dones», del fotoperiodista Walter Astrada

La directora Isabel Llinàs va inaugurar l'exposició, organitzada per Humana Fundació Poble per a Poble, amb la col·laboració de l'IBDona i del Servei Ferroviari de Mallorca.

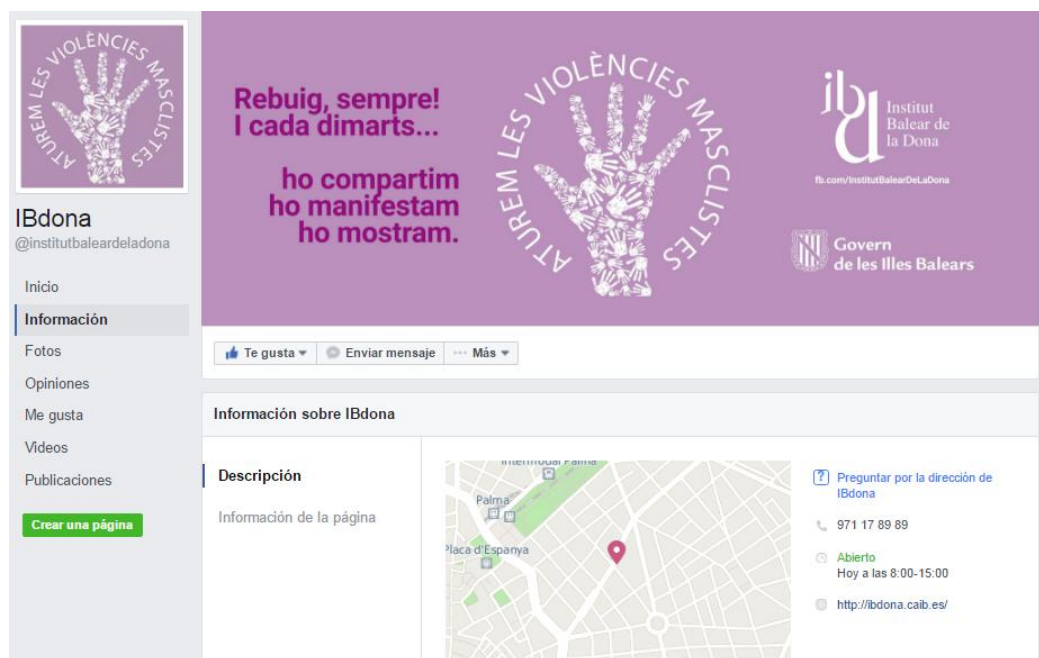
La mostra recull vint fotografies sobre els atacs que pateixen les dones als quatre continents.

4.7. Facebook de l'IBDona

Dia 24 de novembre de 2015 es va crear la pàgina de Facebook de l'IBDona, la qual, en poc més d'un mes, va obtenir 447 «M'agrada» de persones interessades en la difusió de les activitats de l'IBDona.

S'hi publicaren un total de tretze apunts, que varen ser consultats per devers 7.000 persones, de les quals al voltant de 600 hi contribuïren amb alguna reacció o comentari.

Es pot concloure que l'eina de Facebook ha resultat molt útil per millorar la difusió de les activitats de l'IBDona.

5. Formació i cultura

5.1. Universitat de les Illes Balears

5.1.1. Màster Oficial en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere de la UIB

Durant el 2015, s'han ofert tres places per al pràcticum del Màster Oficial en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere, una a l'Institut Balear de la Dona, una al Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles de l'Institut Balear de la Dona i una altra al Casal de les Dones.

Finalment, dues alumnes del Màster han duit a terme 75 hores de pràctiques de manera satisfactòria al Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles i una altra al Casal de les Dones, respectivament.

5.1.2. Alumnes en pràctiques

L'any 2015, com a resultat del conveni entre Espiral. Entitat Prestadora de Serveis a la Infància i Joventut, que gestiona el Casal de les Dones, i la Facultat d'Educació de la UIB, una alumna en pràctiques ha realitzat satisfactòriament el pràcticum del grau d'Educació Social.

A més, s'ha signat un conveni de col·laboració entre la Fundació Ires, que gestiona el Servei d'Assistència Psicològica de l'IBDona, i la línia de formació continuada del Màster de Violència Familiar de la Universitat de Barcelona (UB-IL3). Arran d'això, la coordinadora del Servei supervisa el projecte final d'una alumna del Màster IL3 de la Universitat de Barcelona.

5.2. Accions formatives rebudes (formació interna del personal dels serveis de l'IBDona)

El personal del **Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles** ha rebut la formació següent:

- Indicadors d'impacte en el tercer sector
Data: 23 de març de 2015
- La contractació pública socialment responsable
Data: 30 de març i 1 d'abril de 2015
- Microexpressions facials
Data: 13 de maig i 18 de juny de 2015
- Dubtes jurídics sobre la violència de gènere
Data: 26 de juny de 2015

El personal del **Servei 24 Hores** ha rebut la formació següent:

- Prevenció de riscos laborals (30 hores)
Impartit per UMIVALE
- Màster en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere
Organitzat per la UIB
- Curs Los menores en la violencia de género
Organitzat per la UNED

El personal del **Casal Ariadna** ha rebut la formació següent:

- Curs Programa guía para el desarrollo de competencias emocionales, educativas y parentales
Dates: 4, 5 i 6 de març

- Organitzat per l'Observatori de la Infància i l'Adolescència del Principat d'Astúries
- Conductes suïcides
Data: 25 de maig
Organitzat per la Fundació S'Estel
- XXI Dia Internacional de la Família. Jornada «Ajudant la parella, ajudam la família»
Data: 15 de maig de 2015
Organitzat per la Direcció General de Menors i Família
- Curs de seguretat alimentària
Data: 30 de novembre
Organitzat per la Fundació S'Estel

El personal dels diferents **serveis de l'IBDona** ha rebut la formació següent:

- L'atenció psicològica a nins i nines víctimes de violència de gènere (12 hores)
Impartida pel Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere
Dates: 26 i 27 de març
Lloc: Casal de les Dones
- Violència de gènere i abús de substàncies (8 hores)
Impartida per la Fundació Salut i Comunitat
Lloc: Casal de les Dones
- Violència de gènere i trastorns mentals (8 hores)
Data: 17 de desembre
Impartida per la Fundació Salut i Comunitat
Lloc: Casal de les Dones
- Jornada informativa del Servei 24 Hores
Data: 22 de desembre

Lloc: Casal Ariadna

El personal dels diferents **serveis de l'IBDona** ha assistit a les activitats següents:

- Jornada sobre Mutilació Genital Femenina (5 hores)
Data: 6 de febrer
Organitzada per l'IBDona
- IV Jornades de Salut Mental i Dona
Data: del 25 de febrer al 25 de març
Organitzades per l'IBDona
- I Congrés sobre Violència de Gènere: Reptes de futur
Dates: 28 i 29 de maig
Organitzat per l'IBDona

5.3. Accions formatives impartides (formació externa)

El personal dels diferents serveis de l'Institut Balear de la Dona ha impartit formació en aquestes activitats:

- Jornades, seminaris i conferències:
 - Conferència oferta en les Jornades de Salut Mental i Dona pel Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles
Dates: 25 de febrer i 20 i 27 de març de 2015
Llocs: Hospital Son Llätzer, Consell Insular d'Eivissa i Consell Insular de Menorca
 - Conferència «Intervenció psicològica amb dones víctimes de violència de gènere», oferta pel Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles
Data: 6 de març de 2015
Organitzada per la UNED
 - Conferència «Adolescents víctimes de violència de gènere»
Data: 22 d'abril de 2015
Lloc: Hospital Son Espases
 - Taula Rodona «Accions per abordar l'abús sexual infantil», amb la participació del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles
Data: 24 d'abril del 2015
Organitzada per l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor
 - Ponència del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles en el I Congrés sobre Violència de Gènere: Reptes de Futur
Dates: 28 i 29 de maig
Organitzat per l'IBDona
 - Ponència del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles en la Jornada sobre Psicologia Criminal i Forense
Data: 12 de juny de 2015

- Taula rodona «Pràcticum del grau de Psicologia», amb la participació del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles
Data: 17 de setembre de 2015
Organitzat per la UIB
 - Participació del Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere i als seus Fills i Filles en una taula rodona en el marc de les Jornades de la Càtedra d'Estudis de Gènere
Data: 15 d'octubre de 2015
Organitzat per la UIB
Lloc: Sa Riera
 - Participació de les professionals del Casal Ariadna en l'organització de les Jornades d'Activitats contra de la Violència de Gènere
Data: 23 de novembre (marxa nòrdica i xerrada col·loqui)
Data: 25 de novembre (exposició «L'apoderament de la dona» i classe magistral de defensa personal)
Lloc: Santa Margalida
 - I Taula Rodona sobre Recursos i Intervencions per a Víctimes de Violència de Gènere, amb la participació de l'IBDona i el Casal Ariadna
Data: 25 de novembre
Organitzat per l'Ajuntament d'Inca
- Tallers oferts pels serveis de l'Institut Balear de la Dona
 - Taller de prevenció en violència de gènere i salut afectiva
Dates: 3 i 10 de març
Lloc: IES Guillem Colom Casasnoves (Sóller)
Participants: cent alumnes de 3r i 4t d'ESO i d'FP bàsica
 - Taller de salut afectiva i sexual
Data: 17 d'abril
Lloc: Centre de Menors Alborada
Participants: tres al·lotes i tres al·lots
 - Tallers de prevenció en violència de gènere
Dates: 30 de novembre i 14 de desembre
Lloc: IES Santa Maria
Participants: alumnes de dos cursos de 4t d'ESO

- Xerrades
 - Xerrada de sensibilització sobre violència de gènere
Data: 25 de novembre de 2015
Lloc: Alaró
Participants: població en general
 - Xerrada de sensibilització sobre violència de gènere
Data: 25 de novembre de 2015
Lloc: Santa Maria
Participants: població en general
 - Xerrades de sensibilització sobre violència de gènere
Data: 27 de novembre de 2015
Lloc: IES Joan Alcover (Palma)
Participants: 240 alumnes de 1r a 4t d'ESO i d'FP bàsica

- Formació destinada a altres professionals, juntament amb jornades i seminaris
 - Detecció i actuació davant casos de violència de gènere
Participants: equip mèdic d'urgències de l'Hospital Son Espases
Durada: 2 hores
Impartida pel Servei 24 Hores de l'IBDona
 - Recursos de l'IBDona per a les víctimes de violència de gènere i la importància de l'atenció social a les dones i als fills i filles víctimes de violència de gènere
Data: 30 de setembre de 2015
Participants: Equip Dona Menor
Organitzat per la Guàrdia Civil
 - Formació sobre violència de gènere al professorat del CP Eleonor Bosch de Santa Margalida
Data: 27 d'octubre

5.4. Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere

L'any 2015, l'IBDona subvencionà amb un total de 60.000 euros diversos projectes de la Universitat de les Illes Balears relacionats amb la igualtat i la lluita contra la violència de gènere, com ara el manteniment de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere amb activitats de formació i sensibilització— i l'organització de la XVI Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere, que en aquesta edició té el títol «Beijing+20: reptes actuals del feminisme en un món global».

5.5. IV Jornades de Salut Mental i Dona

L'Institut Balear de la Dona i CIMEBAL (Societat Científica Mèdica de les Balears) han col·laborat en les IV Jornades de Salut Mental i Dona, amb edicions a Mallorca, Menorca i Eivissa. S'adrecen a professionals que integren els col·lectius següents: el sanitari, el docent, el de treball social i l'associacionisme en l'àmbit de la salut.

Objectius

- Prendre consciència, mitjançant la informació, de múltiples processos que afecten la salut mental, amb conseqüències greus per a la dona, la família i la societat, i sensibilitzar-s'hi.
- Proporcionar formació continuada acreditada en salut mental a professionals de la salut, la docència i el treball social, i a persones vinculades a l'associacionisme en l'àmbit de la salut.
- Emfasitzar específicament l'abordatge global del fenomen de la violència de gènere i d'altres formes de violència social.
- Proporcionar informació sobre els recursos i els circuits institucionals implicats en l'assistència a persones afectades per distints processos relacionats amb diverses formes de violència i patologies de salut mental.
- Oferir eines d'autoajuda psicològica i benestar emocional per afrontar de manera adaptativa estressors psicosocials diversos i molt importants.
- Proporcionar abordatge terapèutic, prevenció, promoció i psicoeducació en salut mental.

- Promocionar els drets, la dignitat i l'autonomia de la dona.
- Enfocar d'una manera multidisciplinària i multidimensional els diferents processos des d'una perspectiva psicosocial.

5.6. Emprenedoria i lideratge de la dona a les cooperatives

Amb aquest taller s'han volgut realçar els treballs i els avanços que, en matèria d'igualtat d'oportunitats, s'estan duent a terme per mitjà d'un conveni de col·laboració subscrit amb el Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat i el regne de Noruega. Amb aquest conveni, s'ha brindat a Cooperatives Agroalimentàries d'Espanya l'oportunitat d'engegar un programa per fomentar l'emprenedoria i el lideratge de les dones en els òrgans de decisió de les societats del sector agroalimentari.

La realització d'aquest taller d'emprenedoria femenina en el marc del VII Congrés de Cooperativisme Agrari constitueix una innovació i un canvi progressiu d'avanç en el sector cooperatiu agrari espanyol: les empreses cooperatives agràries, amb la implantació o l'execució de plans de dinamització que faciliten que la dona cooperativa assumeixi llocs de direcció i tasques de decisió, es converteixen en empreses modernes, amb bons nivells de competitivitat cap a l'exterior i dotades del millor personal professional per a la consecució d'objectius comercials i empresarials.

6. Igualtat

6.1. Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes a les Illes Balears

Des de l'inici de l'actual legislatura, l'elaboració de l'Avantprojecte de llei d'igualtat de dones i homes a les Illes Balears ha tingut un caràcter prioritari. Una vegada elaborat, es va sotmetre a informació pública i es va posar a disposició de les persones interessades perquè poguessin consultar-lo i presentar-hi al·legacions en el termini habilitat a aquest efecte. La Resolució del conseller de Presidència per la qual se sotmetia a informació pública es publicà en el BOIB de 21 de novembre de 2015. La directora va presentar l'Avantprojecte de llei a les associacions i entitats interessades a Palma, Felanitx, Eivissa i Menorca. Així mateix, es demanà que les propostes i al·legacions es trametessin d'acord amb el procediment previst en la Resolució esmentada.

6.2. Modificació de la Llei 5/2000, de creació de l'IBDona

La Llei 12/2015, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2016, en la disposició final vuitena, modificava la Llei 5/2000 i determinava que, des de l'1 de gener de 2016, l'Institut Balear de la Dona (IBDona) quedava adscrit a la Conselleria de Presidència.

D'una banda, aquest canvi suposa el compliment dels acords de governabilitat, que ja ho preveïen atès el caràcter transversal de les polítiques d'igualtat. De l'altra, aquest fet també respon a una reivindicació històrica de les entitats que lluiten per la igualtat, que reclamaven canvis en l'estructura orgànica de l'Administració autonòmica amb relació als organismes competents en aquesta matèria.

6.3. IV Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes

A finals de la passada legislatura, el Consell de Govern va aprovar, a proposta de la Conselleria de Família i Serveis Socials, el IV Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de les Illes Balears, que inclou devers 250 actuacions i s'estructura en set eixos en què s'impulsen diferents mesures per aplicar polítiques de gènere.

Aquest document —de caràcter transversal— ja va ser aprovat per unanimitat pel Consell Rector de l'Institut Balear de la Dona.

El Pla implica tot el Govern de les Illes Balears, així com la resta d'administracions públiques de l'arxipèlag, i formula gairebé 250 actuacions, estructurades en set eixos amb una planificació d'estratègies i actuacions concretes. L'objectiu principal d'aquest text és fomentar la igualtat entre sexes a les Illes Balears, i recull les aportacions que hi han fet els agents socials i les entitats que treballen per promoure la igualtat entre sexes.

Els set eixos sobre els quals s'articula el IV Pla Estratègic per a la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes de les Illes Balears són els següents: treball i economia; coresponsabilitat i conciliació de la vida personal i professional; violència contra la dona; participació política i social; educació i formació; salut, i altres polítiques sectorials.

Amb la nova legislatura, i atès el compromís polític de dur endavant una llei d'igualtat de dones i homes a les Illes Balears, es considerarà convenient que la planificació estratègica fos revisada per tal d'adaptar-la al nou marc legislatiu.

6.4. Participació de l'IBDona en el Pla d'Igualtat del Personal al Servei de l'Administració de la CAIB

L'IBDona va col·laborar en dos dels documents més rellevants del Pla:

- El Protocol d'actuació per a la prevenció i l'actuació en els supòsits d'assetjament sexual i d'assetjament per raó de sexe o d'orientació sexual.
- La Instrucció conjunta de 29 de gener de 2015 de la Direcció General de Funció Pública, Administracions Públiques i Qualitat dels Serveis, del Gabinet de la Presidència, de la Secretaria General de la Vicepresidència i Conselleria de Presidència i de l'Institut Balear de la Dona per la qual s'estableixen les pautes i les recomanacions per a una comunicació (imatge i llenguatge) no sexista en l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

7. Violència cap a les dones

7.1. Centre Coordinador de les Ordres de Protecció

El Centre d'Informació de la Dona assumeix la gestió, com a centre coordinador, de les ordres de protecció de la comunitat autònoma de les Illes Balears. D'aquesta manera, l'Institut Balear de la Dona compleix el precepte legal i assumeix la coordinació de les ordres de protecció amb l'objectiu de dur a terme un primer contacte amb les dones per assegurar que totes les víctimes de violència de gènere de les Illes Balears tinguin la informació i l'assessorament adients.

Les funcions que desenvolupa el Centre Coordinador de les Ordres de Protecció són les següents:

- Rebre les ordres de protecció, així com totes les resolucions judicials en les quals s'adopten mesures de protecció, que emeten els jutjats de les Illes Balears.
- Trametre-les immediatament als cossos i forces de seguretat de l'Estat i a les diferents policies locals.
- Crear i mantenir una base de dades per elaborar estadístiques i per conèixer ràpidament les situacions concretes, en els casos d'urgències, així com consultar, les persones responsables del Centre, aquesta base de dades als efectes d'atendre i informar els cossos i forces de seguretat de l'Estat i les diferents policies locals quan sol·liciten informació sobre víctimes de violència de gènere i la vigència de les ordres de protecció.
- Contactar amb les víctimes telefònicament o mitjançant una carta, i oferir-los assessorament jurídic i informació de recursos socials gratuïtament, amb cita prèvia, del Centre d'Informació de la Dona, així com informar-les de l'existència d'un servei d'atenció social telefònica en cas d'urgència per violència de gènere les 24 hores, els 365 dies de l'any, i indicar-los el número de telèfon d'aquest servei.

Aquestes comunicacions judicials, pel que fa a les resolucions dictades pels jutjats, contenen un total de 4.810 mesures penals, civils i socials, referides tant a dones víctimes de violència de gènere que tenien un expedient obert d'anys anteriors com a dones a les quals s'ha obert un nou expedient al llarg del 2015.

De l'estudi de les dades que ha registrat el Centre Coordinador d'Ordres de Protecció en la base de dades Sisdonia es pot extreure la informació estadística més rellevant, que indica quina és la situació de les víctimes de violència de gènere. Per exemple:

Les mesures penals acordades en les resolucions i les ordres de protecció han estat 3.121, de les quals cal destacar les següents:

- Presó per a l'agressor: 95.
- Prohibició d'acostar-se a la víctima: 1.101.
- Prohibició de comunicar-se amb la víctima: 1.054.
- Privació del dret a la possessió d'armes: 507.
- Pena de treballs en benefici de la comunitat: 345.
- Prohibició del dret a residir i anar a determinats llocs: 14.
- Altres mesures penals (multa, inhabilitació del dret de sufragi passiu, expulsió del territori espanyol, resolució de llibertat provisional, sobreseïment, pena de localització permanent, etc.): 153.

En termes generals, les mesures penals han baixat en 242 respecte a les adoptades l'any 2014.

Les mesures civils acordades judicialment en les resolucions i les ordres de protecció han estat 1.689, de les qual cal destacar les següents:

- Règim de guarda i custòdia respecte dels fills: 442.
- Règim de visites del progenitor no custodi: 394.
- Fixació de la pensió d'aliments: 374.
- Atribució de l'ús i el gaudi del domicili conjugal: 338.
- Altres mesures, com ara la fixació d'una multa i la determinació d'una indemnització o la contribució de les càrregues familiars: 105.

Cal assenyalar que l'any 2015 les mesures civils s'han incrementat en 58 respecte a les adoptades l'any 2014.

7.2. Servei d'atenció social i d'acompanyament 24 hores

El **servei d'atenció social i d'acompanyament (Servei 24 Hores)** ofereix atenció social especialitzada a les dones víctimes de violència de gènere que es troben en situació d'emergència.

L'objectiu general del Servei 24 Hores és oferir resposta social telefònica i acompanyaments presencials a les dones que pateixen violència de gènere, i activar els mecanismes i els recursos que són necessaris en cada cas.

Alguns objectius específics destacables són: homogeneïtzar l'atenció a les dones en situació d'emergència social per situacions de violència; complementar l'actuació d'altres professionals quan necessiten la intervenció d'un servei especialitzat en violència de gènere; disposar de dades estadístiques per aportar-les a l'anàlisi de la situació de la violència de gènere a les Illes Balears.

El servei ofereix informació, orientació i assessorament social, contenció i motivació, derivació, coordinació de recursos i acompanyament.

L'accés al Servei 24 Hores, a partir d'un conveni subscrit amb la Conselleria d'Administracions Públiques (Direcció General d'Interior, Emergències i Justícia), es fa mitjançant el telèfon d'emergències 112 o mitjançant el telèfon 971 17 89 89, de l'Institut Balear de la Dona.

El perfil majoritari de les dones ateses el 2015 no varia respecte a l'any anterior i presenta les característiques següents:

- Resideixen a Mallorca, majoritàriament a Palma.
- Pateixen violència física i psicològica des de fa un any.

- La nacionalitat majoritària és l'espanyola, i no tenen fills ni filles.
- Les demandes, fetes per les mateixes usuàries, estan relacionades amb:
 - Intervenció en situació d'emergència per violència de gènere (406).
 - Orientació i assessorament a la dona víctima de violència de gènere (30).
 - Sol·licitud d'acompanyament (23).
 - Valoració de la situació de violència de gènere (4).

Destaquen les següents **dades rellevants del servei** corresponents a l'any 2015, en què s'han atès 805 dones víctimes de violència de gènere:

		2013	2014	2015
Telefonades ateses	Generals	375	459	466
	Víctimes de violència de gènere	689	636	805
	TOTALS	1064	1095	1271

DADES ESTADÍSTIQUES:

<i>Recurs</i>	<i>Total vegades</i>
Centre d'Informació de la Dona (CID)	306
112	264
Assessorament jurídic de l'IBDona	157
CNP	104
Polícia Local	93
Guardia Civil	83
Servei d'Assistència Psicològica	81
Altres IBDona	53
Jutjat de Violència de Gènere	47
Serveis socials	34
Oficina de la Dona d'Eivissa	31
Sistema de salut	31
Centre Assessor de la Dona de Menorca	25
Col·legi d'Advocats	25
Servei d'Acolliment Municipal Dona	21
Atenció social de l'IBDona	18
Jutjat de Guàrdia	17
016	14
Casal Ariadna	14
Servei d'Atenció Integral de les Victimes de Violència de Gènere	9
061	6
Jutjat Civil	5
Pisos d'acollida a Eivissa	5
Casal de Dones	5
Punt d'Informació Jurídica	4

Telèfon de l'Esperança	2
Alberg/pensió	1
Oficina d'informació a l'Inmigrant	1
Pisos d'acollida a Maó	1
Mentories	1
Aeroport	1
Altres	24

- Els recursos més utilitzats pel Servei 24 Hores són el Centre d'Informació de la Dona (306 vegades), els cossos policials (280 vegades) i l'112 (264 vegades).

7.3. Servei de teletraducció

El servei de teletraducció de l'Institut Balear de la Dona està dissenyat per garantir telefònicament l'atenció, la informació i la comunicació a les dones víctimes de violència de gènere que desconeixen els idiomes oficials a les Illes Balears.

Per mitjà d'intèrprets professionals, ofereix la possibilitat que professionals i persones usuàries puguin mantenir una conversa normal, sense cap tipus de barrera lingüística o cultural.

El servei de teletraducció s'adreça als serveis especialitzats en dona i, en general, als serveis susceptibles d'atendre les dones a les Illes Balears. El servei es presta a través de telefonia, tant fixa com mòbil.

Aquest servei ofereix:

– Teletraduccions dels idiomes següents:

- * Immediates, les 24 hores ininterrompudament, els 365 dies de l'any: anglès, francès, alemany, xinès, àrab, romanès, amazic, italià, portuguès, rus, polonès, txec, turc, búlgar i hindi.
- * De 8.00 h a 18.00 h, de dilluns a divendres: japonès, bambara, suniki, noruec, suec, finès, grec, ucraïnès, tailandès, eslovac, wòlof, lituà, ful, holandès, hongarès, brasiler, èuscar, croata, danès, coreà, urdú, armeni, manding, afganès, albanès, bosnià, georgià, gallec, persa i siríac. La disponibilitat d'idiomes es pot ampliar segons les necessitats detectades.

– Telefonades a tres bandes.

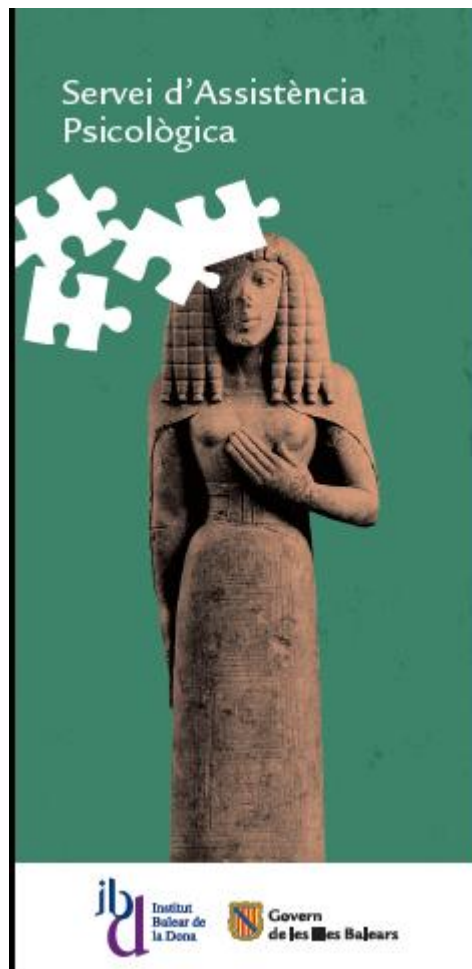
– Multiconferències.

Disposen de terminals els cossos i forces de seguretat de l'Estat, les cases d'acollida, els centres d'informació de la dona de les diferents illes, així com els serveis i els programes propis de l'Institut Balear de la Dona (Servei d'Assistència Psicològica, pis tutelat Lausana i Servei 24 Hores, d'acompanyament).

També poden disposar del servei, de manera puntual i davant una necessitat, els serveis socials i els serveis especialitzats, amb la petició prèvia a l'IBDona.

Durant l'any 2015 s'han duit a terme 51 teletraduccions, la qual cosa suposa 1.375 minuts de conversa traduïda. Aquestes traduccions s'han fet en els següents idiomes: àrab (30), polonès (11) i hindi (2).

7.4. Programa d'assistència psicològica

El Servei d'Assistència Psicològica a Dones Víctimes de Violència de Gènere és un servei públic especialitzat destinat a oferir informació, atenció, assessorament i tractament especialitzat a les dones que pateixen o han patit situacions de violència de gènere i als seus fills i filles. L'objectiu és oferir l'ajut necessari perquè puguin sortir de la situació, facilitar la reparació del dany patit i la seva recuperació integral. Es presta a Palma, Inca i Manacor.

El Servei ofereix una atenció basada en quatre línies d'actuació, que es complementen entre si:

- **Intervenció individual:** espai individualitzat per a l'acollida i el tractament de la dona (sense límit de sessions).
- **Intervenció grupal:** espai grupal en què les dones treballen aspectes comuns, resultat de la relació de violència. Els temes principals són l'afrontament de l'ansietat, la por o els problemes d'estat d'ànim (sense límit de sessions).
- **Tallers socioeducatius:** de millora de l'autoestima, d'habilitats socials i d'educació per a la igualtat (amb un límit de vuit sessions per taller).
- **Teràpia individual per a fills i filles de dones usuàries del Servei:** espai per al tractament de la problemàtica que manifesta el menor o la menor, coordinat amb el procés de la mare (sense límit de sessions).

Arran de la intervenció individual i grupal que s'ha duit a terme a **Mallorca** (Palma, Inca i Manacor) l'any 2015, es desprenen les dades següents:

- S'han rebut 583 peticions d'assistència psicològica, de les quals:
 - 432 han iniciat tractament (355 a Palma, 41 a Inca i 36 a Manacor).
 - Un 26 % de les usuàries citades a la primera entrevista no hi va acudir.

— S'han duit a terme:

- 1.603 hores de teràpia individual.
- 75 sessions de teràpia grupal.
- 180 sessions de tallers socioeducatius.
- 58 sessions de teràpia infantil.

El cost social i econòmic que suposa la xacra de la violència de gènere pren forma en les 1.916 sessions al servei de les dones, els seus fills i les seves filles. En comparació amb l'any 2014, es continua observant un augment respecte d'aquestes sessions.

El perfil majoritari de les dones ateses el 2015 presenta les característiques següents:

- Patien, o havien patit, maltractaments psicològics.
- La majoria eren de mitjana edat (en la franja de 31-40 anys), de nacionalitat espanyola i amb fills.
- Tenien un nivell educatiu d'estudis secundaris.
- En el moment de l'atenció, la majoria residien a Palma.
- Venien derivades de l'Institut Balear de la Dona.
- No disposaven d'ingressos.
- No convivia amb l'agressor en el moment de la teràpia i en el 52 % dels casos no hi havia denúncia.
- Del 48 % de les dones que sí havien interposat denúncia, el 61 % tenien algun tipus de mesura de protecció.

Aquestes característiques majoritàries es mantenen pràcticament igual que l'any 2014.

Durant l'any 2015, l'equip professional del Servei ha fet les reunions següents:

- Set reunions de supervisió tècnica i de coordinació amb serveis de l'Institut Balear de la Dona.
- Onze reunions informatives o de coordinació amb altres serveis de la comunitat (serveis socials, equips d'orientació educativa, etc.).

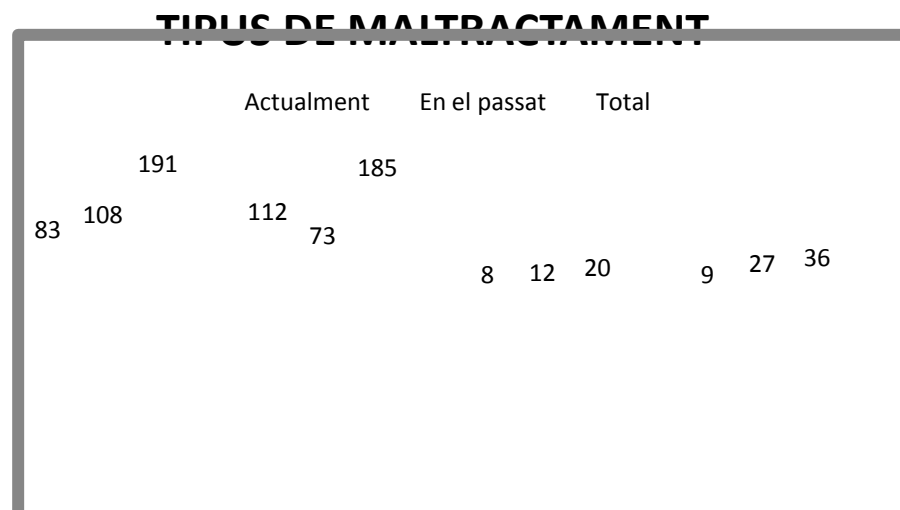
A aquestes reunions de coordinació externa, s'hi han de sumar devuit reunions internes destinades a reforçar la coordinació de casos, l'establiment d'objectius terapèutics, la supervisió i l'estudi de casos clínics.

Cal esmentar, també, algunes de les actuacions formatives de l'equip:

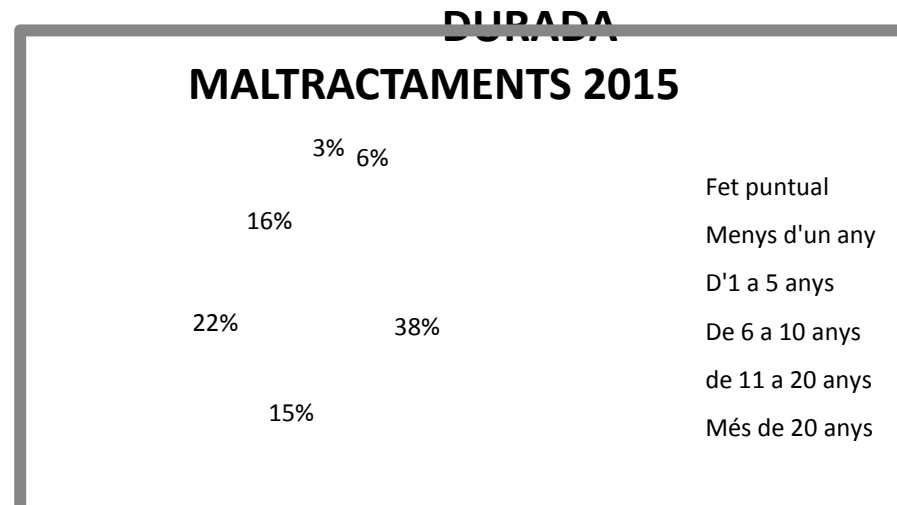
- Ponència en les Jornades de Salut Mental i Dona (Hospital Son Llàtzer).
- Participació en una taula rodona en el marc de les Jornades de la Càtedra d'Estudis de Gènere (Universitat de les Illes Balears —Sa Riera).
- Conferència en el I Congrés sobre Violència de Gènere: "Reptes de Futur" (Es Baluard).

Quant al grau de satisfacció de les persones ateses, en puntuació numèrica, les usuàries puntuen amb un 9,2 la satisfacció general amb el Servei.

BREU RESUM ESTADÍSTIC

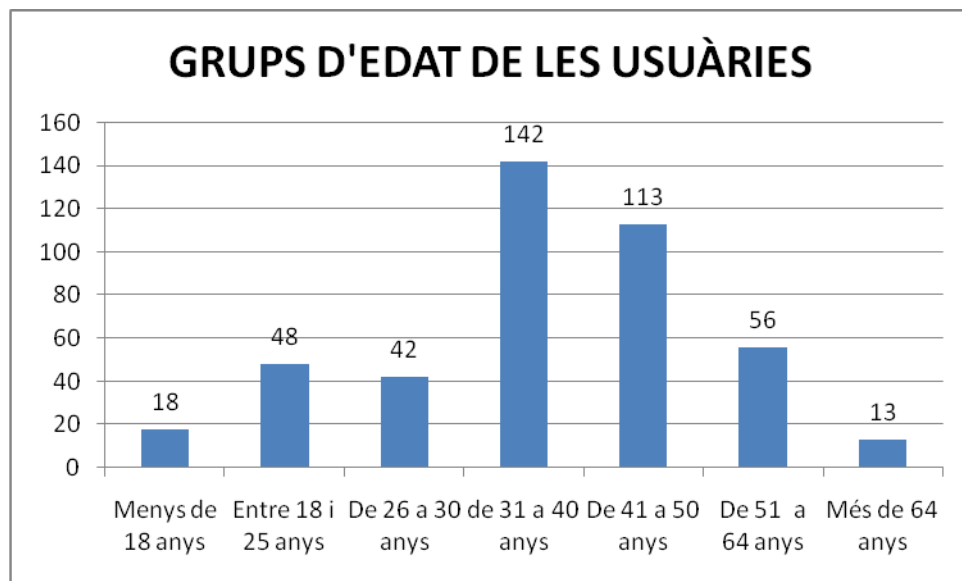

L'any 2015, els maltractaments més patits per les usuàries del Servei són els físics i els psicològics —amb 208 casos—, seguits dels maltractaments físics i psicològics —amb 185 casos—, els físics, psicològics i sexuals —amb 36 casos—, i els sexuals —amb vint casos—.

L'any 2015, el 38 % de les dones ateses han patit els maltractaments durant una mitja d'un a cinc anys. Destaca també la durada del maltractament durant més de vint anys, amb el 16 % de les dones.

GRUPS D'EDAT DE LES USUÀRIES (ANY 2015)

Tant l'any 2014 com el 2015, el grup d'edat majoritari de dones ateses és el que comprèn dels 31 als 40 anys, seguit del grup d'edats compreses entre 41 i 50 anys.

L'any 2015, 207 dones ateses havien denunciat el maltractament i 225 no havien interposat cap denúncia. Comparant aquestes dades amb les de l'any 2014, s'observa una disminució del percentatge de les dones que no denuncien els maltractaments, que passa d'un 58 % al 52,08 % de l'any 2015.

Al llarg del 2015, s'han tancat un total de 308 expedients, en el 61 % dels casos per alta terapèutica, és a dir, perquè s'han assolit tots els objectius del pla individual de tractament.

S'han organitzat deu grups de taller, cadascun dels quals ha fet devuit sessions de dues hores. Això suposa 180 sessions, en què han participat un total de 99 dones.

Menorca

Durant l'any 2015, 128 dones víctimes de violència de gènere han rebut tractament psicològic al Centre Assessor de la Dona de Menorca. La majoria d'aquestes dones patien maltractaments físics i psíquics i es trobaven en la franja d'edat entre 31 i 40 anys, eren de nacionalitat espanyola i amb un nivell d'estudis primaris.

Eivissa

Durant l'any 2015, al Servei d'Atenció Psicològica del Centre Assessor d'Eivissa han estat ateses un total de 309 dones —un 9 % més que el 2014—, la majoria de les quals havien patit maltractaments físics i psicològics d'un a tres anys de durada i tenien una edat compresa entre els 31 i els 40 anys, eren de nacionalitat espanyola, tenien un nivell d'estudis de secundària i un contracte laboral en el moment de rebre l'atenció.

7.5. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Violència de Gènere

El Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Violència de Gènere, de Mallorca, és un recurs especialitzat de l'Institut Balear de la Dona gestionat, des del 20 de febrer de 2013, per l'Institut de Reinserció Social (IREs). S'adreça als fills i filles d'entre cinc i disset anys de les dones usuàries del Servei d'Atenció Psicològica per a Víctimes de Violència de Gènere.

El Servei consisteix a assistir psicològicament els fills i filles de dones que han patit violència de gènere i que han viscut el maltractament de forma directa o indirecta. És un espai per al tractament de la problemàtica que manifesta l'infant, coordinat amb el procés de la mare.

Aquesta atenció psicològica té com a objectius:

- Assistir els menors en el moment de la crisi familiar o personal, per tal de restablir l'equilibri o reinterpretar l'experiència de l'agressió.
- Prevenir la possible reproducció del cicle de la violència.

Palma

L'any 2015 es varen atendre un total de deu infants, quatre fills i sis filles de dones víctimes de violència de gènere usuàries del Servei, els quals han assistit a un total de 58 sessions de teràpia individual o familiar.

Menorca

Al Centre Assessor de la Dona es va prestar atenció psicològica a 27 infants, catorze fills i tretze filles.

Eivissa

Des de l'Oficina de la Dona, es varen atendre un total de seixanta infants, 32 fills i 28 filles de dones víctimes de violència de gènere.

7.6. Inserció sociolaboral

L'octubre de 2014, l'Institut Balear de la Dona i la Fundació Adecco varen subscriure un protocol general de col·laboració per facilitar la integració sociolaboral de les dones víctimes de violència de gènere. Aquest protocol s'ha continuat aplicant durant el 2015.

Durant l'any 2015 s'ha signat un conveni amb l'empresa Nova Edat (geriàtric de Manacor) i un altre amb Lireba Serveis Integrats, SL, per a la inserció laboral de les dones víctimes de violència de gènere ateses pels serveis de l'IBDona.

7.7. Projecte Iris

A finals de l'any 2010, el Servei d'Emergències 112, l'Institut Balear de la Dona i altres organismes varen subscriure un conveni per garantir una protecció més eficaç a les dones víctimes de violència de gènere, així com una intervenció immediata dels agents que actuen en les situacions d'emergència en casos de violència de gènere: cossos i forces de seguretat, serveis de salut, agents específics, etc.

El Projecte Iris consisteix en una base de dades confidencial sobre víctimes de violència de gènere. Aquesta base de dades inclou els números de telèfon de les víctimes de violència que, de manera voluntària, els vulguin facilitar amb la finalitat que el Servei 112 pugui detectar ràpidament les telefonades procedents d'aquestes persones i així ajudar-les d'una manera més ràpida i eficient. L'objectiu és proporcionar-los un mecanisme d'autoprotecció davant futurs episodis de violència.

L'any 2015 es varen donar d'alta al Projecte Iris un total de 91 dones víctimes de violència de gènere, denou de les quals ho varen fer presentant la sol·licitud des de l'IBDona.

7.8. Xarxa de centres d'acollida

Els centres d'acollida de les Illes Balears atenen les dones víctimes de violència de gènere que no disposen d'allotjament alternatiu, així com els seus infants i, si és el cas, les persones que depenen d'elles.

Els centres, coordinats en xarxa, ofereixen intervencions socials, psicològiques i educatives mitjançant programes d'informació, d'orientació i d'assessorament, d'acollida, de promoció i integració, de formació i d'atenció jurídica.

La coordinació en xarxa permet mantenir i treballar sobre una metodologia comuna, disposar d'una única base de dades per a l'atenció i la informació de les usuàries, així com la possibilitat de derivacions immediates de les usuàries en cas d'emergència o necessitat.

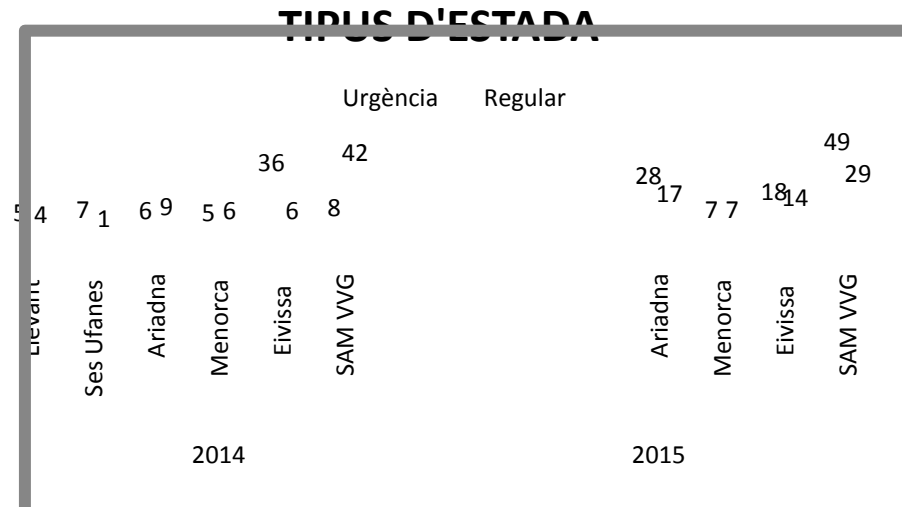
El 2015 s'ha mantingut la tasca conjunta dels membres de la xarxa per millorar els canals, les metodologies de feina i les vies de coordinació, així com per treballar en els objectius que es varen definir l'any anterior, entre d'altres, la unificació de criteris, normatives i formes de feina.

Un dels objectius principals d'aquest grup ha estat la unificació de criteris per a l'elaboració de la nova base de dades comuna, que parteix del projecte europeu EEA Grants Ariadna.

L'any 2015 s'han atès 285 persones —dones i els seus fills i filles— a tota la xarxa de centres d'acollida de les Illes Balears.

	Places ocupades 2014	Places ocupades 2015
SAM VVG	50	145
Casal Ses Ufanes	9	
Casal de Llevant	8	
Centre de recuperació integral Ariadna	15	52
Centre Assessor de la Dona (Menorca)	11	30
Oficina d'Informació de la Dona (Eivissa)	44	58
<i>Total</i>	137	285

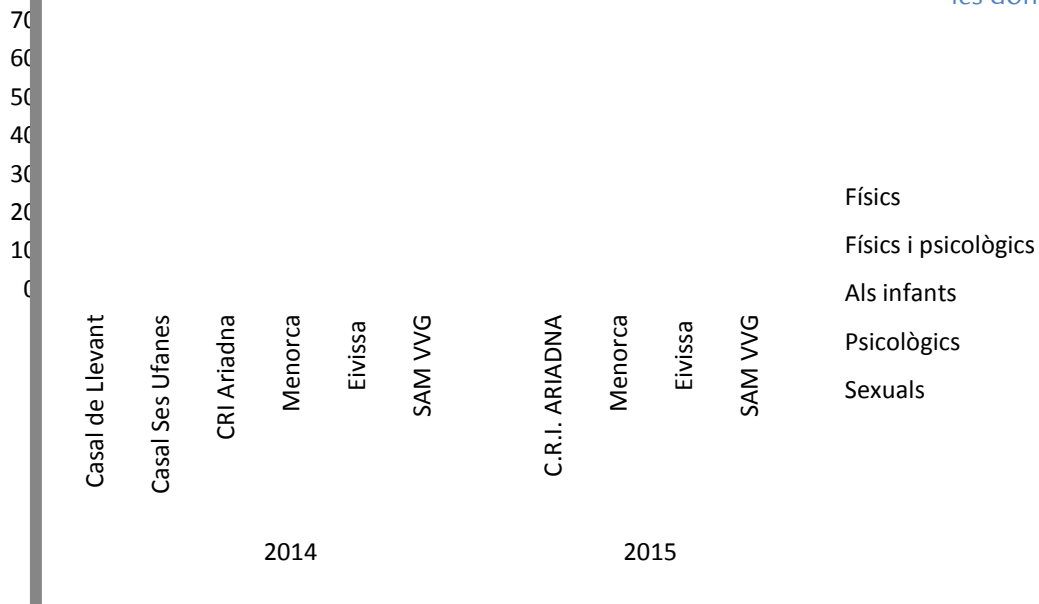
A continuació es presenta un resum estadístic de les dades més rellevants.

Al SAM VVG, la tipologia d'acolliment canvia de tendència, de manera que els acolliments de caràcter urgent són els que més es produeixen. A la Part Forana de Mallorca i a l'illa d'Eivissa l'acolliment més habitual continua sent el de caràcter d'urgència.

TIPUS MALTRACTAMENT

El maltractament del tipus físic i psicològic és el que més sovint pateixen les dones que són acollides als centres.

7.8.1. Centre de recuperació integral Ariadna

És un centre especialitzat de caràcter assistencial, de protecció i promoció, que dóna resposta a situacions de violència de gènere durant 24 hores, els 365 dies de l'any.

Aquest servei d'acolliment conjuga diferents serveis residencials i temporals, que ofereixen acolliment i atenció integral per possibilitar el procés de recuperació a les dones víctimes de violència de gènere, així com als fills i filles a càrrec seu.

El centre de recuperació integral Ariadna es basa en dos pilars fonamentals: la seva infraestructura, amb espais diferenciats i específics, i un equip tècnic interdisciplinari.

S'hi ofereix una atenció especialitzada en tres espais diferenciats i interconnectats, tant en l'aspecte estructural com en el de la intervenció.

Aquests tres espais consisteixen en:

- Un centre d'emergència i primera acollida.
- Un centre de mitja estada.
- Pisos tutelats.
- Un equip tècnic especialitzat i multidisciplinari.

Els objectius principals són:

- Proporcionar i garantir seguretat i protecció a les dones víctimes de violència de gènere i als seus fills i filles les 24 hores del dia.
- Donar acolliment temporal i facilitar un espai de reflexió personal a la dona acollida per poder decidir cap a on orientar el seu futur i el de la seva família.
- Informar, assessorar i proporcionar els mitjans bàsics per a la normalització social de la dona i la dels seus fills i filles mitjançant el PAI (Pla d'Atenció Individualitzat), en el qual s'inclouen les diferents àrees d'atenció i intervenció social, educativa i psicològica.
- Estimular i promoure l'autonomia personal de les usuàries facilitant-los l'accés a la formació i a una feina digna amb l'objectiu de millorar o adquirir habilitats i recursos per poder afrontar el futur.

Programes de centre

Les activitats que es promouen i es duen a terme des del Casal Ariadna són diverses i s'adrecen tant a les dones i als seus fills i filles com al conjunt de la unitat familiar. Pràcticament tots els tallers i activitats es poden englobar en aquests quatre programes:

- Orientació laboral.
- Oci i temps lliure.
- Psicoteràpia grupal.
- Escola de mares.

Les tècniques responsables de planificar, organitzar i dur a terme aquests programes són la psicòloga, les educadores tutores, l'educadora de menors i la treballadora social, amb el suport i la participació (en la mesura que és possible) de la resta de tècniques del centre.

PROGRAMA D'ORIENTACIÓ LABORAL

Des del Casal Ariadna es treballa amb un col·lectiu que presenta dificultats a l'hora d'incorporar-se al món laboral, no tan sols per la manca d'experiència i formació que solen presentar, sinó perquè es troben en un moment personal molt complicat.

Per aquest motiu, s'organitzen tallers en els quals es treballen diferents competències per adquirir o millorar les habilitats laborals. Aquests tallers es fan cada quinze dies i tenen una durada de dues hores.

En aquest programa hi han participat onze dones (de setembre a desembre de 2015).

PROGRAMA D'OCI I TEMPS LLIURE

Es parteix de la premissa que la majoria de famílies ateses pel centre tenen una visió molt limitada del que vol dir *passar-ho bé*, una visió que habitualment està relacionada amb el món quasi sempre marginal en el qual s'han mogut fins a la seva entrada al centre i amb la situació de violència que es donava a la llar. Des del Casal Ariadna es pretén que les dones i els menors aprenguin a identificar el seu temps d'oci i, partint de l'autoconeixement dels seus interessos i de les possibilitats que hi ha al seu abast (tant al mateix centre com a la xarxa social), a gaudir-ne a partir d'una recerca autònoma de recursos i possibilitats. D'altra banda, se cerca que les mares adquireixin habilitats socials perquè s'impliquin en

l'oci i el temps lliure dels seus fills i filles, a fi de fomentar i desenvolupar un vincle maternofilial positiu.

L'oci i el temps lliure amb les mares i els menors es treballen des del centre per mitjà de tallers que pretenen mostrar diferents alternatives d'entreteniment.

Durant l'any 2015, les activitats d'aquest programa i la participació ha estat la següent:

- Taller d'educació artística (38 dones i quaranta infants).
- Taller de teatre (24 dones i devuit infants).
- Taller de jocs de taula (quaranta infants).
- Cinefòrum al Casal (23 dones i trenta infants).
- Reforç escolar (27 infants).
- Taller d'esports i sortides culturals (31 dones i 34 infants).
- Aniversaris dels menors (29 infants).
- Servei de guarderia (38 dones i quaranta infants).
- Taller «Tu sí que vals» (set dones; de setembre a desembre 2015).
- Taller d'habilitats socials (onze dones; de setembre a desembre 2015).
- Taller de bellesa (sis dones; de setembre a desembre 2015).
- Jornades contra la Violència de Gènere (set dones acollides, amb la població de la comunitat en general).

PROGRAMA DE PSICOTERÀPIA GRUPAL

Aquest programa es basa en les reunions grupals setmanals d'una hora i mitja de durada, en les quals participen totes les dones ateses al centre.

- «La intervenció psicològica grupal de primera acollida». Hi participen, al llarg de cinc sessions, les usuàries d'aquesta primera fase del nostre servei. S'hi treballa exclusivament el tema de la violència de gènere:

- Comprensió del fenomen del maltractament: tipus de maltractament i conseqüències.
- El cicle de la violència. Models explicatius.
- Mites sobre la violència de gènere. Identificar creences distorsionades.
- Presa de consciència de la simptomatologia i de la relació de maltractament.
- Detecció de senyals d'alarma en futures parelles. Entrenament en habilitats de solució de problemes.

- «Intervenció psicològica grupal de mitja estada». Hi participen totes les dones que han passat la primera fase del servei i ara són usuàries d'aquesta segona fase.

En aquest període continuen les sessions grupals iniciades en la fase anterior, ara sense sessions limitades. Els temes que es treballen s'enllacen amb els treballats durant l'estada en la fase de primera acollida i se n'hi afegeixen de nous:

- Entrenament en habilitats comunicatives.
- El treball amb estereotips de gènere.
- Intervenció cognitiva.
- L'autoestima.
- La culpa, la desesperança i la por.
- Els vincles afectius.
- L'autoconeixement.
- Seqüeles del Trastorn per estrès posttraumàtic.
- La indefensió apresada.
- L'autonomia personal.
- Desenvolupament d'estratègies d'afrontament.
- Desenvolupament d'estratègies de resolució de conflictes

En aquest programa hi han participat catorze dones (d'octubre a desembre 2015).

ATENCIÓ PSICOLÒGICA INDIVIDUAL

A més del programa de psicoteràpia grupal, des del Casal Ariadna s'atenen les dones i els seus fills i filles mitjançant teràpia individual.

Durant l'any 2015 s'han atès 35 dones i cinc infants.

ESCOLA DE MARES

L'Escola de Mares és un programa guia per al desenvolupament de competències emocionals, educatives i parentals que es va posar en marxa l'any 2015. Es caracteritza per donar a conèixer a les dones, per

mitjà de diferents sessions, estratègies i pautes educatives per millorar el vincle maternofilial, que es veu deteriorat per la situació de conflicte viscuda. El programa es duu a terme un dia per setmana durant dues hores. S'ofereix al llarg de tot l'any, ja que, quan finalitza, torna a començar amb un nou grup. Totes les sessions es basen en una part teòrica i una de pràctica, que es duu a terme mitjançant activitats de jocs de rol.

Hi participen les dones acollides al Casal Ariadna, independentment de la fase del procés individual en què es troben.

Durant l'any 2015, dotze dones han participat en l'Escola de Mares.

7.9. Pis tutelat Lausana

El pis tutelat Lausana, gestionat pel Casal Petit de les Germanes Oblates del Santíssim Redemptor, és el resultat del conveni de col·laboració subscrit per l'Institut Balear de la Dona i l'Institut Balear de l'Habitatge. Aquest darrer va fer possible la cessió de dos habitatges de protecció pública per conformar la infraestructura del servei, i l'Institut Balear de la Dona els va equipar i n'assumeix el manteniment.

És un recurs especialitzat d'acollida temporal adreçat a dones que volen allunyar-se del context de la prostitució i a dones víctimes de tràfic per a l'exploració sexual.

Els serveis que s'ofereixen són els següents:

- Cobertura de les necessitats bàsiques i d'allotjament.
- Atenció social individualitzada.

- Foment de l'autonomia i del desenvolupament personal.
- Connexió de les dones amb la xarxa de recursos comunitaris d'atenció social existents.
- Ampliació de la xarxa de suport familiar, social i comunitari.
- Oferta de formes alternatives d'ocupació del temps lliure.
- Oferta de processos d'inserció laboral i social.
- Assessorament sobre les vies de solució de la situació de risc.

L'any 2015 es varen atendre onze dones, set de les quals eren casos nous i quatre eren persones acollides l'any anterior. Totes les usuàries iniciaven un allunyament del context de la prostitució.

Quant a les característiques personals de les dones acollides, totes eren de nacionalitat estrangera (dues del Brasil, dues de Veneçuela, una de Ghana i dues de Colòmbia) i, d'aquestes, quatre estaven en situació irregular. Del total, cinc varen arribar al servei sense derivació d'un altre servei professional, dues d'elles per mitjà del treball de carrer i les altres tres, per altres dones. De les derivades, una provenia de la Unitat d'Immigració de la Policia Nacional i una altra, de Metges del Món.

D'altra banda, les educadores encarregades del pis han duit a terme 348 intervencions que hi estan relacionades específicament, entre les quals destaquen 92 acompanyaments, 79 visites al pis, 37 ajudes econòmiques, 36 entrevistes de seguiment i 25 compres per al pis.

Quant al procés de sortida del pis, els motius han estat l'incompliment d'acords (dos casos) i l'accés a feina i habitatge (un cas). La resta romanien al pis el 31 de desembre de 2015.

PIÏS TUTELAT LAUSANA

<p>OBJECTIUS</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oferir acollida i allotjament a dones que vulguin allunyar-se del context de la prostitució 2. Oferir acollida i allotjament temporal a dones que són víctimes d'exploració sexual <p>ACTIVITATS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cobertura de les necessitats bàsiques de menutació i allotjament • Atenció social individualitzada • Atenció psicològica i emocional • Foment de la autonomia i desenvolupament personal • Ampliar la xarxa de suport familiar, social i comunitari • Proporcionar formes alternatives d'ocupació del temps lliure • Proporcionar processos d'inserció laboral i social • Assessorar sobre les vies de solució de la situació de risc 	<p>DESTINATÀRIES</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dones en procés d'allunyament del context de la prostitució sense xarxa de suport social i familiar • Dones que owellen a han exercit la prostitució en procés de deshabilitació de toxicomanies • Dones víctimes de xarxes d'exploració sexual <p>NOMBRE DE PLACES</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 regulars • 1 d'emergència <p>PER A INFORMACIÓ I DERIVACIONS</p> <p>Casal Petit C/ de Marit Feliu, 9 A 07002 Palma Tel.: 971 722 707</p>
--	--

7.10. Habitatges per a la recuperació social de dones víctimes de violència de gènere

El programa d'habitatges per a la recuperació social de dones víctimes de violència de gènere és fruit de l'acord de col·laboració entre l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI) i l'Institut Balear de la Dona.

L'objecte d'aquest acord és habilitar habitatges en règim de lloguer i amb un preu preferent per a la recuperació social de dones usuàries de la xarxa de cases d'acollida de les Illes Balears per a dones víctimes de violència de gènere. Amb aquesta finalitat, existeix la Comissió de Seguiment i Tutela, encarregada d'estudiar les sol·licituds per oferir habitatges adequats a les dones segons els seus ingressos econòmics, lloc de feina i nombre de fills, així com de fer posteriorment el seguiment individualitzat de cada cas.

Les peticions es formulen des de les cases d'acollida, sempre que les usuàries compleixin els requisits (econòmics i de procés de recuperació) per ser proposades per accedir a un habitatge de l'acord interadministratiu.

L'any 2015 es varen resoldre, amb valoració positiva, tres sol·licituds d'habitatge (dues a Mallorca i una a Menorca). Tres dones i set infants varen accedir a aquests tres habitatges. L'IBAVI els els va adjudicar i l'Institut Balear de la Dona els va moblar i equipar totalment.

<i>Any</i>	<i>Habitatges concedits</i>	<i>Dones</i>	<i>Infants</i>
2004	2	2	3
2005	2	2	4
2006	7	7	12
2007	8	8	13
2008	12	12	17

<i>Any</i>	<i>Habitatges concedits</i>	<i>Dones</i>	<i>Infants</i>
2009	6	6	9
2010	3	3	4
2011	3	3	6
2012	3	3	4
2013	2	2	5
2014	4	4	8
2015	3	3	7
Total	55	55	92

7.11. Ajuts econòmics d'acord amb l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere

Mitjançant el Decret 46/2015, de 22 de maig, es varen modificar els principis generals per a la concessió dels ajuts econòmics de pagament únic recollits en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere. Concretament, es va afegir una disposició transitòria al Decret 125/2010, de principis generals per a la concessió dels ajuts econòmics de pagament únic, la qual estableix que, en el cas que algun dels consells insulars no hagi habilitat en els pressuposts una consignació adequada i suficient per atendre l'ajut previst, o no n'hagi articulat el procediment, l'IBDona, de manera excepcional, assumirà la tramitació i anticiparà el pagament dels ajuts a què tenen dret les dones víctimes de violència de gènere que resideixin i estiguin empadronades als municipis de qualsevol dels territoris insulars afectats.

7.12. Anàlisi del tractament informatiu de la violència contra les dones als mitjans escrits de les Illes Balears

La Fundació Gadeso va dur a terme l'encàrrec de l'Institut Balear de la Dona d'analitzar el tractament de la violència contra les dones en els mitjans escrits de les Illes Balears. L'estudi es va enllestir el mes de maig de 2015 i fou presentat el mes de novembre del mateix any en el marc dels actes del Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones. Cal destacar algunes de les conclusions a les quals es va arribar.

L'estudi, en què s'analitzaren prop de 600 notícies, destaca que els mitjans escrits de les Balears estan lluny d'aplicar el decàleg per al tractament informatiu dels maltractaments en l'entorn familiar que l'any 2003 va elaborar l'Institut Balear de la Dona juntament amb el Sindicat de Periodistes. En les conclusions de l'estudi se subratlla que «les notícies analitzades presenten la violència de gènere com l'acció puntual d'alguns homes dolents o malalts. Així, la representació dels agressors és la d'un monstre malalt o, en una justificació velada, la d'una víctima d'un descontrol provocat per factors externs (alcohol, drogues, gelosia, ruptures, atur...). El missatge que es transmet és, doncs, que la violència de gènere no és problema d'homes masclistes, sinó de malalts».

Així mateix, l'estudi conclou que «la contextualització de la violència de gènere que realitzen els mitjans va lligada a l'esfera de la intimitat: tant el diagnòstic de les causes com l'atribució de responsabilitats apunten a les explicacions de tipus personal o privat. Això vol dir que es confon l'escenari de la violència —que normalment es desenvolupa portes endins— amb les causes del problema, que es redueixen a explicacions individuals: discussions, gateres, gelosia... D'aquí que les responsabilitats també s'ubiquin en aquest àmbit individual. El problema de la violència de gènere es configura així com un assumpte de la persona, de la parella o de la llar, aliè a la “intrusió” externa i al debat i la responsabilitat pública. S'evita així qüestionar l'actitud del conjunt de la societat en què aquest problema té lloc i posar en qüestió el sistema de valors i regles que estructuraven les interaccions socials entre homes i dones i la desigualtat que ara per ara continua vigent».

7.13. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució

El Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució de les Illes Balears està format per l'Institut Balear de la Dona, l'Ajuntament de Palma, la Universitat de les Illes Balears, les Adoratrius de les Balears, el Casal Petit de les Oblates, la Creu Roja, Metges del Món i altres persones interessades en l'àmbit d'estudi de la prostitució.

L'any 2015, el Grup ha treballat en les seves tasques habituals d'estudi, a fi de millorar la capacitat d'anàlisi de les situacions de prostitució.

Destaquen:

- L'organització i la celebració del congrés internacional en línia «La prostitució des d'una perspectiva dels drets humans: nous desafiaments per al segle XXI».
- El manteniment i l'actualització de la pàgina web del grup (www.gepib.com), en què es publiquen els materials, els estudis i les actualitzacions sobre temes de prostitució.
- L'aplicació del programa de suport familiar a dones en situacions de monoparentalitat, incloses l'adaptació multicultural i de gènere dels materials didàctics i l'avaluació de dones interessades.
- El desenvolupament de les bones pràctiques informatives en relació amb la prostitució.
- La millora de la sensibilització i la formació dels professionals i del voluntariat de tots els àmbits relacionats amb la prostitució (salut, educació, serveis socials, serveis d'ocupació, oficines d'igualtat, etc.).

7.14. Xarxa d'atenció directa a persones que exerceixen la prostitució a Palma

La XADPEP es constitueix l'any 2009, liderada per l'Ajuntament de Palma, com una xarxa d'atenció directa a persones que exerceixen la prostitució. D'aleshores ençà, ha continuat fomentant regularment la feina en xarxa entre els serveis específics i generals que atenen directament aquestes persones i ha establert circuits de feina conjunta, un catàleg de serveis i un fitxer d'entitats participants.

L'any 2015 es varen dur a terme reunions periòdiques, a les quals, a més dels integrants regulars, com els representants del Casal Petit, de Metges del Món, de la Creu Roja, de la Policia Local de Palma, de l'Àrea d'Igualtat i Benestar Social de l'Ajuntament de Palma i de l'Institut Balear de la Dona, hi varen assistir, en ocasions concretes, altres representants de diferents institucions o entitats, com la medidora del Centre de Salut Escola Graduada – Son Gotleu, la Fundació de Solidaridad Amaranta, la delegada del Govern d'Espanya contra la Violència sobre la Dona i la regidora de Benestar Social i Igualtat de l'Ajuntament de Palma.

Entre els temes que s'han tractat en aquestes reunions, destaquen: la necessitat de proporcionar formació als cossos i forces de seguretat de l'Estat; els acords d'intervenció a la platja de s'Arenal; l'actualització de la documentació anual i de les dades d'atenció de la XADPEP, el tràfic de persones amb finalitats d'explotació sexual i la col·laboració amb la UCRIF – Policia Nacional.

A més dels assumptes treballats en les reunions, les entitats han intercanviat la informació necessària per a la feina d'atenció en xarxa, que és l'objectiu principal de la XADPEP.

Finalment, els materials elaborats el 2015, fruit de la feina feta durant tot l'any, són l'edició de 2015 del catàleg de serveis específics per a persones que exerceixen la prostitució, el fitxer d'entitats de la XADPEP, el catàleg d'oferta grupal i diversos informes avaluadors sobre les dades d'atenció de XADPEP 2015 han integrat les bases de dades de cada associació, amb la col·laboració de l'observatori.

7.15. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere

L'Institut Balear de la Dona i la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Formació Professional, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, varen reprendre per al curs 2014-2015 el programa «Materials didàctics per prevenir la violència de gènere», amb l'objecte d'oferir eines i actuacions de prevenció i de sensibilització en aquesta àrea.

Aquest programa, adreçat a l'alumnat, al professorat i a mares i pares dels centres educatius, pretén, entre altres objectius, esdevenir una eina de prevenció de la violència de gènere, incrementar la consciència sobre l'abús de poder en les relacions de gènere, i desenvolupar en la comunitat educativa conductes i habilitats conduents a eradicar la violència, reconeixent-la en un mateix i en altres persones i adquirint habilitats personals d'autoprotecció.

Durant el primer trimestre de l'any 2015, s'ha ofert una escola de família que havia quedat pendent. El centre IES Marratxí va sol·licitar que l'alumnat també hi pogués participar, de manera que hi varen assistir tretze mares i pares i catorze filles i fills.

Les mares i els pares han valorat el contingut de l'escola de família amb un 4,5, en una escala que va de l'1 (gens bé) al 5 (molt bé). Destaca la valoració més alta dels temes relacionats amb l'aproximació antropològica a la violència de gènere, l'educació afectiva i sexual des de la perspectiva de gènere i l'expressió i l'educació emocionals.

Aplicant la mateixa escala, els fills i les filles han valorat amb un 5 els temes relacionats amb els models i els estereotips de gènere i l'educació afectiva i sexual des de la perspectiva de gènere, i amb un 4 l'expressió i l'educació emocionals.

Totes les parts han valorat molt positivament la participació dels alumnes en els tallers.

7.16. Congrés virtual «La prostitució des d'una perspectiva dels drets humans: nous desafiaments del segle XXI»

El GEPIB, grup del qual forma part l'IBDona, juntament amb la Universitat de les Illes Balears, va organitzar el congrés virtual «La prostitució des d'una perspectiva dels drets humans: nous desafiaments del segle XXI», que es va fer del 19 al 25 d'octubre de 2015. L'objectiu del congrés era compartir i debatre les distintes experiències en investigació i intervenció, a partir dels eixos temàtics següents:

1. L'ús de l'espai públic i privat en la prostitució.
2. Els nous perfils i incorporacions en el món de la prostitució:
 - Explotació de menors.
 - En contextos de crisi.
 - La pseudoprostitució.
 - L'ús de les noves tecnologies.
3. Apoderament i estigma.

La prostitución desde una perspectiva
de los derechos humanos:
Nuevos desafíos para el siglo XXI
CONGRESO VIRTUAL

7.17. Jornada sobre Mutilació Genital Femenina

- Conèixer bones pràctiques davant aquest tema.
- Crear un espai de sensibilització i trobada de professionals.
- Sensibilitzar la societat en general sobre aquesta forma de violència cap a les dones.

Jornada organitzada per commemorar el Dia Internacional de Tolerància Zero amb la Mutilació Genital Femenina.

La primera part de la Jornada, adreçada a professionals, va consistir en una ponència titulada «Diagnòstic de la MGF: crònica d'una realitat», a càrrec d'una representant de Metges del Món, i dues taules redones sobre aspectes legals i sociosanitaris relacionats amb el tema. Aquesta primera part es desenvolupà de les 9.00 h a les 14.00 h i donava dret a un certificat d'assistència.

La segona part (de les 19.00 h a les 21.00 h), adreçada a la població en general, va consistir en un cinefòrum, en què es va projectar el documentari *Bref*.

Els **objectius** de la Jornada eren:

- Fer conèixer, des dels diferents àmbits professionals d'atenció o detecció, la mutilació genital femenina.
- Exposar l'estat de la qüestió a les Illes Balears.